

Elég a kifogásokból!

Miniszteri kiutalás jött Bucurestből az aradi köztisztviselők és nyugdíjasok számára. Egy kis kövecske hullott a reménytelenség hallgatag tavába, amely semmi egyéb nem volt jó, csak arra, hogy a fanyar csalódás hullámgyűrűjét indítsa el újra. Pontosan ma egy hete történt, hogy Erdélynek Aradon tartózkodó minisztere azzal a kijelentéssel enyhítette a kormány pillanatnyi segélyösszegének jelentéktelenségét, hogy április hó 15-ike után sor kerül az elmaradt köztisztviselői és hátrálékos nyugdíjleltmények teljes kiegyenlítésére. A célját a miniszter el is érte, — pillanatnyilag, — de annál keservebb az érdekeltek csalódása most, amidőn nem maradt meg belőle más, mint a reményt-követő csüggedés keserűsége.

Nem lehet érdeke senkinek, hogy szépségflastromokkal kendőzze el életünk nyomorúságainak igazi arcát. Orvosprofesszor-miniszterünk is feledni látszanak azt, hogy az elgyengült szervezet, amelynek alapos vérátömlesztésre van szüksége, kozmetikai fogásokkal nem lehet segíteni. A pénz eleven cirkulációját amúgy is megnehezítették a mostani pénzügypolitika intézkedései. Honnan juthatna normális értécsere-eszközökhöz az iparos, a kereskedő, a vállalkozó, ha a fogyasztóknak legnagyobb tömegét nem tudja megszolgálni béréhez juttatni a kormány...? Tanítók, tanárok, igazságszolgáltatási, rendőrségi, pénzügyi tisztviselők, lelkészek és orvosok várják még mindig Aradon a decemberi fizetéseiket és ugyanilyen helyzetben vannak a nyugdíjas tisztviselők is.

Aki azt hiszi, hogy ezek az elmaradt illetmények csak az érdekelt társadalmi osztályokat érintik, végzetes tévedésben van pénzügypolitikánk vezérével együtt. Az elmaradt tisztviselői fizetéseket, a hónapok óta késlekedő nyugdíjakat, éppolyan türelmetlenséggel várja az iparos, a kereskedő-társadalom, mint a szűkölködő lateinerosztály. A tisztviselő és a nyugdíjas hónapok óta ennek a két másik társadalmi osztálynak hitelét élvezik egyre kibővülő mértékben: kegyelemkenyérrel él, miközben a köznek dolgozik. Megrázó tény ez, amelynek tragikusságát a tisztviselőknél és nyugdíjasoknál talán jobban is megérzi az iparos- és kereskedő-társadalom, amelynek egyik jelentős pénzforgása apadt ki s ennek normális produktivitását lassu halálra ítélte a befagyott hitelek és befagyott fizetések állandósult szisztémája.

Negyvennégy millió lej adóssága van az államnak a jelen pillanatban Aradmegye és Aradváros köztisztviselőinél és nyugdíjasainál. Milliomos tömegek, amelyek megfizetett munka mellett is éheznek, mért nem mindenki tudja elfogadni a rájáknyszerített helyzetet, meg kell írunk, hogy Aradmegyében inkább éheznek a köztisztviselők, de nem menekülnek a korrupció kitárt karjai közé, amely törvénytelen jövedelemforrással kecsegtet mindenkit, akit jövedelése fontos közpocra juttatott. De ha a kormány sürgősen nem folyósítja tisztviselőinek az elmúlt hónapok alatt indokolatlanul visszatartott járandóságait, akkor szinte hallgatólagos utasítással a korrupció a megvesztegethetőség léptetés ingoványára tereli őket. Elég a kifogásokból! Tudnunk kell az igazi okát annak, amiért csak az erdélyi területen lakó nyugdíjasokkal és állami tisztviselőkkel szemben nem teljesíti kötelességét a felelős pénzügyi kormány.

A mai helyzetben észrevehetően annak a hatszázezer lejnek a jelentősége, amelyet a minisztérium szánalomra méltó gesztussal utalt ki az árvízkarosult nyugdíja-

A nyugdíjstragédia és a korrupció a Kamara vitájában

Mi történik a Nemzeti Bank nyereségével és ki fedezi a veszteséget? — Súlyos támadás a pénzügyminiszter ellen — „Ami itt történik, az kimondott rablás” — Heves vita egy kétes szavazás körül — Az elposványosodott korrupció nyugdíjas áldozatai

Sándor József: Ilyen kisebbségi minisztériumra a Magyar Pártnak sincsen szüksége

Bucurestből jelentik: A Kamara márciusi ülésén a Nemzeti Bank által szenvedett károk állami megtérítéséről szóló törvényjavaslatot tárgyalták. Alexa lupista tiltakozik a törvényjavaslat ellen. Amikor a kormány nem tudja tisztviselőit fizetni, nem vállalhat magára milliárdos terheket. Gheimeanu nemzeti-parasztpárti szintén élesen tiltakozik a törvényjavaslat ellen, különösen a Steaua részvényeinek átvételét kifogásolja, amely egymilliárdos terhet jelent és átvételi értéküknek alig egyötödét éri. Perieteanu konzervatívparti megszavazza a javaslatot, mert azt a stabilizáció érdekében tartja szükségesnek. Oromulu liberális (volt bankkormányzó) a Marmorosch Banknak adott támogatást kifogásolja, de az ország jelenlegi helyzetében szükségesnek tartja a javaslatot. Lucian szociáldemokrata különösnek tartja, hogy amikor a Banca Nationalának nyeresége van, azt a részvényesek és igazgatók között osztják meg, amikor veszteség éri, akkor az állammal fizeteti meg. A kormány milliárdokat dob ki politikai okokból, amikor az ország milliói éheznek. Más államban bünvádilag vonták volna felelősségre az ilyen pénzügyminisztert, de nálunk a minisztereknek nincsen erkölcsi és anyagi felelőssége. Amikor a betétek a bankokban voltak, akkor kellett volna áldozatokat kérni. Miért nem ad ki az állam ezüstpénzt, amin másfélmilliárd haszna lehetne. Az utolsó órában figyelmezteti a kormányt, hogy rendelje el a városi adósságok rendezését! A kormánynak nincs átfogó gazdasági politikája...

Argetoianu pénzügyminiszter: Igenis van a kormánynak gazdasági politikája.

Lupu dr.: Ami itt történik, az kimondott rablás. Most már harmadszor fizetik ki a Steaua Romániai adósságát. A liberális párt a

mások zsebére hajlandó megszavazni ezt a törvényt. Minden felelősséget a pénzügyminiszterre és a kormányra hárít.

A szavazásra került a sor. Trancu Iasi névszerinti szavazást kér, de golyóval szavaznak és az elnök kihirdeti az eredményt: 145 szavazattal 9 ellenében elfogadták a törvényjavaslatot.

Lupu dr.: Ez csalás! Többet megszámoltuk! Összesen 85 képviselő szavazott, ezek közül 24 biztos ellenzéke volt a javaslatnak. Tiltakozom a szavazás eredményének meghamisítása ellen!

Cuza: A zsidók csinálják a korrupciót!

Lupu: Nem a zsidók. Sajnos, a tisztviselők bízzák meg őket, hogy keressenek számukra klienseket. Több példát említek az elharapózott korrupcióról.

Calinescu a nyugdíjasok ügyében elposványosodott korrupcióról beszél. Elmondja, hogy 3 százalékos kérést a nyugdíjasoktól, hogy illetményeiket kijárják. Fizesse az állam a tisztviselőit és nyugdíjasait olyan arányban, ahogy bevételei befolyanak.

Hesadüs Nándor: Erdélyben tíz százalékot kérnek a nyugdíjak kijárásáért!

A szenátus ülésén Basecu liberális tiltakozik a tulkiadások ellen és ellenzi a kisebbségi adminisztráció fentartását, mert az felesleges költségeket okoz.

Sándor József kijelenti, hogy a magyarság mindig követelte a kisebbségi minisztérium felállítását, hogy azok intézzék a fontos kisebbségi kérdéseket. De a kisebbségi államtitkárok csak az elmentéket kutatták, a kisebbségek ellen hangolták a közvéleményt, ahelyett, hogy a békés együttműködést teremthették volna meg. Ilyen kisebbségi minisztériumra a magyar pártnak sincsen szüksége, az ilyeneket nyugodtan felszámolhatják.

Románia 7967 millió lejjel tartozik

Franciaország kimutatást készített adósságairól — Anglia is tartozik Európa bankárjának két és fél milliárd franknyi összeggel —

Párisból jelentik: Hetek óta Franciaországot egymásután érik a világsajtóban súlyos támadások, amelyek kiváltképpen a szűkkeblű fináncpolitikáját hibáztatják. Franciaország most részletes kimutatást közöl arról, hogy milyen hiteleket nyitott egyes államoknak és végösszegekben mennyi pénzt folyósított Európa államainak. A végösszeg 23 milliárd lej és ezt

az összeget 1919 óta kölcsönözte a francia állam, mint Európa bankárja az egyes államoknak. Románia ebből 7967 millió frankot, Magyarország 574 millió frankot, Jugoszlávia 925 millió frankot, Ausztria 325 millió frankot kapott. Szerepel a kimutatásban Anglia is, amely tulajdonképpen csak a font megingása alkalmával vette igénybe Franciaország hitelét, de akkor is két és fél milliárd franknyi összeggel.

soknak! Egy csepp a tengerben, egy rövid felélegzés a nyomorúságban!

A pénzügyi helyzet válságos hitelkriszisében, a szükségpénz-kibocsátások farkasvermei között, csakis egyetlen egy kivétel utíhozhat enyhülést. Az egyetlen út, amely a leg-

rövidebb, mert a legegyszerűsebb: kezdje meg haladéktalanul a kormány tartozásainak rendezését saját alkalmazottakkal szemben! A visszatartott milliók ma milliók elkeseredésének forrásai, amelyekből erre a rendezésre csak jóvátehetően romlás fakadhat. (J.)

Kamatmentes kölcsön és rendkívüli adó Aradmegyében

Felépítik a megye elpusztult házeit — A költségek tíz millió lejt tesznek ki — Az épületanyag szállítására a CFR teljes tarifamenteséget biztosít — Mőosítások Aradmegye költségvetésében

Lázár Agoston dr. nyilatkozik Aradmegye elpusztított területeinek újjáépítéséről

Mialatt hatalmas apparátussal megindult Aradváros vezető hivatali és társadalmi köreiben a városi árvízkarosultak segélyezési és a rombadőlt városrészek újjáépítési akciója, Aradmegye vezetősége sem maradt télen. A megye hivatali vezető köreiben is kialakult már annak az egyszerű, könnyen megvalósítható akciónak a terve, amely Aradmegye árvízkarosultaknak pedig egzisztenciát van hivatva helyreállítani. Ebben az ügyben folytatunk ma hosszabb beszélgetést dr. Lázár Agostonnal, Aradmegye közigazgatási igazgatójával, aki közel egy évtizede vezeti a megye adminisztrációját. Lázár dr. felkérésünkre az alábbiakban ismertette praktikus újjáépítési tervét, amely első ízben kerül nyilvánosságra most az Aradi Közlöny hasábjain:

— Becslésem szerint — mondotta Lázár dr. alispán — Aradmegye területén négyszáz ház újjáépítését vehetjük kalkulatív alapul. Ennél kevesebb az összeomlott házak száma, de számíthatunk arra, hogy számos ház a víz visszavonulása utáni száradás közben meg tönkremegy.

Ezt az erős alapokra fektetett négyszáz házat kétszobás-konyhás-élelőkamrás és egyszobás-konyhás-élelőkamrás háztípusok formájában kell újjáépíteniük, az árvízkarosult családok taglétszámának megfelelően.

— Anyagi és anyagforrásaink korlátozottak, de tervem az, hogy akciókat minden külső támogatás nélkül valósíthatjuk meg a legcélravezetőbb formák között. Szerintem a megoldás a következő:

— Bizonyosra vehető, hogy kellő mennyiségű épületiát kapunk az állami erdőkből a megyei újjáépítések céljaira. A szükséges mennyiségű követ, cementet hasonlóképpen gyári áron kaphatjuk meg a megyei kőbányáktól, amelyek közül sokat újra üzembe helyezhetünk. A gurahonci cementbánya minden bizonyossággal rendelkezésünkre áll. A megyei urberes kőbányák minden bizonyossággal ki fogják tudni elégíteni a szükségletet és arra is számíthatunk, hogy a fa-, a kő- és a cementszállítmányokat illetően a CFR is teljes tarifamenteséget biztosít.

Kétféle megoldás

— Ami a pénzügyi kérdést illeti — folytatta Aradmegye alispánja — számításaink szerint, egy kétszobás-konyhás-élelőkamrás családi ház megépítésének önköltsége nem lesz nagyobb 30.000, az egyszobás-konyhás-élelőkamrás ház költsége pedig ugyancsak nem lesz drágább 20.000 lejnél. Ha 200 házat építünk mindegyik háztípusból a megye területén, összköltségünk tízmillió lejt tesz ki. Mivel azonban szükségelt felépítésük nem ilyen arányban fog bekövetkezni, mert sokkal több egyszobás, mint kétszobás lakóházat kell felépíteniük, nézetem szerint hétmillió lejt elégséges lesz a házak felépítéséhez.

— Kétféle megoldási módot fogunk felhasználni az összeg előteremtésére. Az egyik az lesz, hogy

egy rendkívüli vármegyei pótdadót vetünk ki a vármegye területén lakó mezőgazdákra, gazdálkodókra, ingatlanulajdonosokra, kereskedőkre és iparosokra, valamint a szabadfoglalkozásúakra.

Az új rendkívüli megyei adó az eddigi megyei adóalapnak 50 százaléka lesz. Kalkulációnkban számolnunk kell azonban a jelenlegi gazdasági helyzettel is és épp ezért csak 30 százalékot vetünk számításba, amely egy bizonyos idő

alatt befolyik. Így a mezőgazdáktól 2.250.000 lejre, az ingatlanulajdonosoktól 150.000 lejre, a kereskedőktől és iparosoktól 600.000 lejre, a szabadfoglalkozású megyei lakosoktól pedig 150.000 lejre számíthatunk. Ezeknek végösszege 3 millió 150.000 lejt tesz ki. A megyei rendkívüli árvízsegély-adó fizetése alól mentesítjük Aradváros lakóit, valamint a megye árvízkarosultjait, akiknek kárát a járási hatóságok igazolják.

— Aradmegye költségvetésében rendkívüli hűtelmódosításokat fogunk keresztülvésetni — válaszolta Lázár dr. — Négymillió lejt az az összeg, amely ezen az úton rendelkezésünkre kerülhet,

összesen tehát hétmillió 150 ezer lejt.

Tataru erdélyi miniszter ur jelentékeny anyagi kormánytámogatást helyezett számunkra is kilátásba és eddig 50.000 lejt utaltatott ki az árvízkarosultak élelmezésére. Reméljük, hogy a kilátásba helyezett kormány-segítség megérkezik és ekkor természetesen jóval alacsonyabb százalékra szabhatjuk meg az aradmegyei lakosság rendkívüli árvízsegély-adóját.

Közveszélyes örültek kalandos szökése

Egy egyetemi hallgató összeesküvést szőtt és kiszabadította az elmebetegeket — Megtámadott autobus — Borzalmas jelenetek egy cukrászdában

Párisból jelentik: A Castelle en Dertheben mellett levő tébolydában egy éve ápolták George Roue 25 esztendő volt egyetemi hallgatót, aki súlyos idegbajjal került a tébolydába. A fiatal ember rendszeres összeesküvést szőtt a tébolydában és az éj leple alatt az örültek átfurták a falakat, hogy egymással érintkezhesenek. A dologra az igazgatóság rájött, azonban ez se használt. Tegnap, amikor a fiatal ember ápolója bement a cellájába, Roue kiütötte a kezében volt edényeket, az egyik vasbőgrével fejenütötte az ápolót, úgy hogy az nyomban kiszenvedett.

Az ifju ezután az elvett kulcsokkal még husz cellaajtót nyitott ki és valamennyien kiszöktek. Éppen arra haladt az országúton egy üres autobus, amelynek soffőrijét kidobták a kocsiból. A soffőr súlyos lábtöréssel terült el az országútmenti árokban, a volánhoz pedig

Roue ült. De csak néhány száz méterig vezetete a kocsit, mert nekirohant egy fának. Roue kifordult az autobusból és fejét egy kőnek ütötte, úgy hogy eszméletlenül maradt ott. A társai nem sokat törődtek vezéréük szerencsétlenségével, gyalog folytatták utjukat és sikerült beérniük Castelle en Derthebenbe, ahol egy cukrászdát kerestek fel. Itt cukrásztalakkal ütni-vernii kezdték a tulajdonosnőt, majd kihurcolták a konyhába, ahol félig agyonverték, ezután visszavonultak a cukrászdába és nekiestek az édességeknek.

Történetesen bevő lépett a boltba, aki látva a furcsa társaságot, rendőrt hívott. Egy rendőr azonban nem birt el velük, végül is egész rendőrcsapat ment ki a cukrászda elé, hogy az örülteket összefogdossa. Ez nehezen sikerült is és valamennyiüket visszavitték a tébolydába. Utközben akadtak rá Rouera, aki addigra kiszenvedett.

Aradról is lehet »filléres gyorsal« Buda-

Megindultak a MÁV és a CFR között a tárgyalások — Egy ut oda-vissza 8-10 pengőbe fog kerülni — pestre utazni

Budapestről jelentik: A MÁV mintegy két héttel ezelőtt bevezette az államvasutnak a közönséggel való megkedveltetése érdekében az u. n. filléres gyorsutazásokat, amelyeknek során vasárnaponként egészen minimális összegért az ország minden részébe vonatjartókat indítottak. Az ilyen utazások során 75 százalék kedvezményt nyújtott a MÁV.

Mivel a rendszer kitünően bevált, az államvasut most elhatározta, hogy a rendszert az

idegenforgalom szolgálatába állítja és Béccsel, Grázsal, Pozsonnyal, Araddal, Temesvárral és más nagyobb városokkal kiépíti a kapcsolatot. A tárgyalások ezirányban már folynak az osztrák államvasutakkal s rövidesen a CFR-rel is s minden remény megvan arra, hogy a forgalmat is rövidesen felveszik s nemcsak Magyarországról lehet majd ilymódon Pestre utazni, hanem az illető városokból is, hasonló feltételekkel. Egy ilyen utazás oda vissza 8-10 pengőbe kerül majd mindössze.

Budapest egyik legrégebb és legelőkelőbb divatszalonja
IV., Prohászka Ottokár-ucca 8. szám alatti

EHRENFEST IRMA cég

eredeti párisi modelljei után, kész ruhákat tart raktáron eddig sohasem létezett olcsó áron. — A ruhák anyagát és kivitelét a divatszalon régi jó hírneve garantálja.

Janka-gyógyszertár egész nap nyitva. Molnár László gyógyszerész, Arad, Bul. Reg. Ferd, 25. — Telefon 5-55.

Ionescu vasuti vezérigazgató kárpótolja Aradot a vasut-igazgatóság elhelyezéseért

Május elsején Aradra helyezik Brassóból a vasutasiskolát — Más vasuti intézmények is Aradra kerülnek — A Kereskedelmi és Iparkamara bankettje a tábornok tiszteletére

Előkelő vendégek a ma reggel Aradra befutott első »Dacia« rapid-vonaton

Előkelő vendégek tartózkodtak ma Aradon. Ma reggel hat óra ötvenhat perckor robogott be Aradra az első „Dacia” rapid-vonat, amely a szokásos szerelvényen kívül két szalon-kocsit és egy étkező-kocsit hozott magával. Az örökzölddel és nemzeti színű szallagokkal feldiszitett mozdonyt a CFR. vezérigazgatóságának egyik mérnöke vezette, míg a szalon-kocsikban Ionescu tábornok, a CFR. vasutak vezérigazgatója és kísérete: Apostolescu, a vezérigazgató kabinetfőnöke, Hossu János, a vezérigazgató helyettese, Codreanu és Pavelescu vasutigazgatók foglaltak helyet.

Az aradi állomáson nagyobb küldöttség várta a vezérigazgatót. A város képviseletében dr. Ursu János, az interimár-bizottság alelnöke, Manole Sándor bizottsági tag, Popa Constantin kultúratanácsos, Stefanut Sabin városi főjegyző és Voiticeanu polgármesteri titkár jelent meg. A katonai hatóságokat Pascutiulezredes, Lacatus alezredes és Rossie őrnagy képviselték. Küldöttség jelent meg az aradi Kereskedelmi és Iparkamara részéről is, melynek tagjai Mateescu István elnök, Domán Sándor alelnök és Pacuraru Brutus főtitkár voltak. A temesvári vasutigazgatóságot Ciutac vezérinspektor, Cristea vasutigazgató, Severianu mérnök, míg az aradi Zamfirescu mérnök, CFR. vezérfelügyelő képviselték, az aradi állomásfőnökség részéről Fleseriu állomásfőnök és az állomási rendőrség részéről Barbat Coriolan rendőrkapitány jelent meg.

Ionescu tábornok szem előtt tartja Arad érdekeit

A „Dacia” vonat előkelő utasait — a hajnali órákra való tekintettel — rövid üdvözlőbeszédekkel fogadták. Ionescu tábornok megköszönte az üdvözléseket, majd megtekintette az árviz által megrongált arad—temesvári és arad—tövisi vasuti töltéseket. Ezután *sinautóval Nagyvárad felé utazott*, ahol megtekintette a Körös-töltéseket, majd azt a két vasuti hidat, amelyet a CFR. 65 millió lejes költséggel a Körösön emelt.

A déli órákban a vasuti vezérigazgató visszaérkezett Aradra, ahol Mateescu István vezérigazgató, a Kereskedelmi és Iparkamara elnöke meghívta zártkörű bankettre, amelyet a tiszteletére rendeztek. A vasuti vezérigazgató kijelentette, hogy köszönettel fogadja a meghívást, azonban ragaszkodik ahhoz, hogy a bankett költségeit ő viselje. A Dacia-vendéglőben a bankett során Pacuraru Brutus közölte Ionescu tábornokkal, hogy a Kamara nem engedheti meg, miszerint Arad vendége fizesse a tiszteletére rendezett ebéd költségeit és így véglegesen a Kamara maradt a vendéglátó. A bankett során Mateescu István elnök pohárköszöntőt mondott, amelyben Arad kereskedő és iparostársadalmá nevében köszönetet mondott a vasutak vezérigazgatójának a „Dacia” vonat létesítéséért, egyben pedig megköszönte azt is, hogy a közös határvámat továbbra is Curticium hagyták és nem helyezték át Lököshá-

zára, mint azt nemrégiben tervbe vették. Arra kérte Ionescu tábornokot, hogy szenteljen néhány percet arra, hogy megnézze azokat az épületeket, amelyekben annakidején a vasut-igazgatóság elhelyezést nyert és amelyek díjmentesen most is rendelkezésére állának a vasut-igazgatóságnak. Tekintse meg az üzletvezetőség palotáját, az impozáns ACSEV.-palotát és látni fogja, hogy ezek az épületek minden tekintetben megfelelnek a vasut-igazgatóság kívánalmainak. Ionescu tábornok válaszában a következőket jelentette ki:

— Mindenekelőtt meg kell köszönnöm azt a szívélyes fogadtatást, amelyben Aradon részesültem és külön kell megköszönnöm azt a figyelmet, amelyet irántam az aradi Kereskedelmi és Iparkamara tanúsított. A vasut-igazgatósággal kapcsolatban a következőket mondhatom: *Bizonyos érdekek azt kívánják, hogy a vasut-igazgatóság Temesváron maradjon.* Azt azonban már most megígérhetem, hogy nem fogom a vasut-igazgatóságot teljes egészében Temesvárra helyezni, hanem annak *egy részét Aradon hagyom.* Ugyanakkor pedig kárpótolni akarom Aradot a vasut-igazgatóság részbeni elvesztéséért és ezért *több vasutas intézményt helyezek át ebbe a városba.* Így elsősorban már május elsején Aradra kerül a brassói vasutas tisztképző tanfolyam egész tanszemélyzetével, felszerelésével és számos hallgatójával egyetemben. Ezenkívül gondoskodni fogok arról, hogy más intézmények is

Látogassa meg a

Budapesti Nemzetközi Vásárt

május 7-16.

Több mint ezer kiállító, 200 szakma!

Élelmiszer, textil, butor, építőipari, bőr, vas és gép, turisztikai és számos egyéb csoport. Kézműipari és háziipari csoportok. Rádió üzenhet haza!

50%-os utazási kedvezmény május 2-24-ig

Romániában a visszautazásnál, Magyarországon ugy az oda- mint a visszautazásnál. Magyarországon ezenfelül 33%-os kedvezmény a magyar vidék meglátogatására!

Vizummentes határátlépés!

Nagymérvű kedvezmények gyógyfürdőkbe, színházakba és szórakozóhelyekre.

Vásárlérvány és fevilágosítás kapható: Budapest: a Vásárlóudánál, V. Alkotmány-u. 8. Aradon: Cie Int. de Wagons-Lits, Bulev. Regina Maria (Octogon.)

Aradra kerüljenek és így a város kárpótlást kapjon.

A bankett kellemes hangulatban fejeződött be, majd Pacuraru Brutus kamarai főtitkár megmutatta a vasuti vezérigazgatónak a bankett során említett palotákat. Ionescu tábornok ezután különvonaton Curtici-ra utazott, ahol megtekintette az új állomást és kijelentette, hogy hamarosan intézkedés történik arra nézve, hogy a közös vármóds már az új állomáson menjen végbe. Itt várta be a vasuti vezérigazgató a Budapestre érkező vonatot, amelyhez hozzákapcsoltatta két szalon- és étkező-kocsiját, s tovább utazott Bucuresti felé.

Itt írjuk meg egyébként, hogy a Victoria Bank a temesvári vasut-igazgatóság házbérét 1 millió 100.000 lejről 600.000 lejre szállította le. Ebből 400.000 lejt a vasut és 200.000 lejt a temesvári Kereskedelmi és Iparkamara fizet, míg a város ingyenes világitást és vízszolgáltatást ad.

ABBAZIA	HOTEL QUISISANA	HOTEL EDEN
Tavaszi szezon — őrűdőszezon. Márciustól májusig. Teljes penzió 35 lírától felfelé.	1931-ben teljesen renoválva. — Tökéletes konyha és kis: olgálás. — Saját parkban, teljesen a centrumban.	Modern ház. — Közvetlen a tengerrel.

A király kedvenc sinaiai kastélya tüzkatasztrófa áldozata lett

A kastély teljesen porrá égett — A felbecsülhetetlen műkincseket sem sikerült megmenteni — A tűzvész oka — A király a katasztrófa színhelyén

Sinaiból jelentik: Ma reggel 6 órakor riadó verte fel Sinaia csendjét. A lakosság rémülten látta, hogy a király kedvenc kastélya: a Foisor-kastély lángokban áll. A tüzet Feldian őrtálló katona vette észre, akinek jelzésére futtak meg a riadót és értesítették a sinaiai és a busteni-i tűzoltóságot. A fából épült kastély megmentésére már nem lehetett gondolni és ezért elsősorban az értékes berendezést igyekeztek biztonságba helyezni. Azonban ez nem sikerült és néhány kevésbé értékes butoradarabokon kívül alig mentettek ki valamit a felbecsülhetetlen értékű festmények, szobrok és egyéb műkincsek közül.

A tüzről telefonon értesítették úfelségét, aki Grigorescu ezredes társaságában autón sietett Sinaiba. A király délben érkezett meg a katasztrófa színhelyére, ahol lesújtottan állapította meg a kastély teljes pusztulását. A vizsgálat megállapítása szerint a kastélyban tegnap délután munkások dolgoztak, akik különböző javítási és festési munkákat végeztek. Valószínűleg az egyik munkás eldobott cigarettája okozta a tüzet, úgy, hogy attól meggyulladt az olajos festék. A tűz egész éjszaka lappanghatott és az őrt álló katona is csak az égett olajságra lett figyelmes. A tüzkatasztrófa szinte felbecsülhetetlen kárt okozott.

Ma premier
SELECTBEN!

TARZAN A TIGRISEK KÖZÖTT

Ma premier
SELECTBEN!

„ELLY“ kalap- és női-ruha szalonban

elsőrendű külföldi modellek jutányos áron kaphatók, valamint női ruhák elsőrendű kivitelben készülnek

Gázháboru az aradi állomáson

Előadás a jövő háborujáról — A tömeggyilkosságok ismertetése — A polgári lakosság védekezése a gyilkos gázok ellen — Gyakorlati bemutatás — Amikor könnyeznek a hallgatók

„Például ilyen lesz a jövő háboruja“.

Ez lehetne a címe annak az előadásnak, a melyet az aradi állomás másodosztályú várótermében, ma délután öt órai kezdettel *Rizescu* Aurél kapitány, vegyész-mérnök tartott. Délután 5 órakor kezdődött az előadás. Belépés díjtalan. Műsoron: „A jövő háboruja“, magyaráz és a kísérleteket bemutatja *Rizescu* kapitány. A hallgatóság pedig főképpen a rendőrség alkalmazottáiból: komiszárokból, detektívekből, néhány arra vetődő érdeklődőből és újságírókból rekrutálódik.

A másodosztályú várótermet erre a célra teljesen átalakították. Iskolateremhez hasonlít. Egy asztalon — ez a katedra — gondosan eldugasztott üvegcsék, gázmaszkok, különleges szerkezetek hevernek. Az asztallal szemben pedig padok sorakoznak — mint az iskolákban — és a padokban ülő emberek kíváncsian nézik az asztalon fekvő nekik idegen tárgyakat, a szőke kapitányt és a katonát, aki mellette áll és élő ábraként mutatja be mindazt, amit a kapitány magyaráz.

A gyilkos gázok ismertetése

A vagon vezetője egyébként *Botan* Constantin tengernagy volt, akinek névjegyén a következő szöveg állott: Comandor Botan Constantin, director general al vagonului de propaganda aerochimica. (Botan Constantin, az aerokémiai vagon vezérigazgatója.)

Rizescu kapitány beszél. A teremben csend van. A gázháboru válfajáról és a gázok osztályozásáról beszél a kapitány. Felsorolja a leg-

Az aradi Iparos Otthon közgyűlése

Az 1931. évi mérleg kedvező eredménye

Az aradi Iparos Otthon rendezévi közgyűlése vasárnap folyik le. A közgyűlésen előterjesztésre kerül az Iparos Otthon utolsó évi működése és az eredményes munkálkodás, amelynek következtében az általános gazdasági depresszió dacára is jelentékeny fejlődést mutathat fel az életképes, hasznos intézmény.

Az Iparos Otthon zárszámadása természetesen elkészült és annak 1931-es évi mérlege 3.074.457 lej összgyagyont mutat fel. Az előző évi 2.816.917 lej tőkével szemben 257.540 lej szaporulatot jelent a mérleg eredménye. A letár a szükséges beruházások folytán 125.860 lejjel emelkedett, aminek következtében most 857.598 lejt mutat fel. A bevétel csökkenést mutat a tavalyihoz mérten, azaz 762.025 lejt tesz ki, ami 102.927 lej differenciát jelent. A kiadások 504.485 lejt tesznek ki a tavalyi 588.856 lejjel szemben. Az Iparos Otthon tartozásai 165.405 lejjel csappantak meg, vagyis a tavalyi 2.829.558 lejjel szemben az év végén 2.664.153 lejre csökkent.

A közgyűlés tárgysorozatában új igazgatósági tagok megválasztása szerepel. *Czer-nóczky Mihály, Fock Gábor, Olariu Iustin* és *Zombory Gyula* rendes igazgatósági tagok mandátuma ugyanis lejárt, míg az igazgatósági póttagok közül *Baranyi Ferenc* és *Pápay Lajos* megbízatása járt le, ezenkívül *Kohn József* meghalt. Husz választmányi és öt póttag helye három évre, míg két választmányi tag helye egy évre kerül betöltésre.

Az Iparos Otthon az elmúlt év folyamán nagyarányú mozgalmat indított egy aggmenház létesítésére és megkezdte a szobaalapítványok gyűjtését. Az első nagy adományt a Hőnig-család tette 150.000 lej összegben. Az egyes szakmák is megkezdtek már a szobaalapítványokra való gyűjtést, melynek eredménye március hó végéig 42.080 lej volt.

egyszerűbb gázokat, amelyeknek hatása csak annyiban áll, hogy könnyt fakasztanak és tüsz-szentésre, köhögésre készítetik az embert. Megemlíti a mérges gázokat, amelyek a szemre, a bőr felületére nem hatnak és csak akkor ölnék, ha a tüdőbe kerülnek. És sor kerül a *Levizit* és *Hyperit* nevű gázok ismertetésére is.

— A *Hyperit* tulajdonképpen nem gáz, hanem apró cseppek formájában szóródik el a levegőben és ereszkedik le a földre. Ellene tudunk a legkevésbé védekezni. Tulajdonságai a következők: Ha véletlenül az emberi test felületéhez ér, három-négy óráig észre sem lehet venni. Néhány óra eltelte után a bőr felületén gyenge viszketés érezhető. Később a bőr szövetei osz-lásnak indulnak és egy olyan seb keletkezik, a mely erősen hasonlít az égés okozta sebekhez. A *Hyperit* közeledtét a tudomány jelenlegi állása szerint semmiféle műszerrel észrevenni nem lehet. A francia kormány több ezer frankos díjat tűzött ki ilyen készülék feltalálására.

Az előadás tulajdonképeni célja a polgári lakosságnak a gázháboru esetre való beszer-vezése és a gáz elleni védelmi eszközöknek a lakossággal való ismertetése.

Most mindannyian elindulunk a propagan-da-vagon irányába, amely előtt két rendőr posztol. A vagon két részre oszlik. Az egyik egy muzeumszerű szoba, a másik pedig üveg-ajtóval elzárt helyiség, amelyben a gázmasz-

CORSO MOZGO!
FLAGRANT DELICT (Betörő)
LILIAN HARVEY, WILLY FRITSCH

Jön: TAKARODÓ A RAJNAN: Charlotte Susa, Siegfried Arno, Verébes E.

kokat kipróbálják. Először az első helyiségben nézünk körül. A legprimitívebb és legmodernebb gázmaszkok a polcokon, a falon plakátok: a különböző gázoknak az emberi szervezetre gyakorolt hatása, teljes gáz-felszerelésben levő emberek, egy repülőgép, amelyből egy várost elárasztanak mérges gázokkal, amelyek így tehát a polgári lakosságot veszélyeztetik.

Izgalmas gyakorlati példa

Rizescu kapitány most a szomszédos helyi-ségbe megy át, amelyben két gázpatront süit el. Huzódózva bár, de egymásután bemegyünk a helyiségbe, amelyben rendkívül erős torma-szag fogad. Néhány pillanat sem telik el és szemün-*ket ellepik a könnyek, nehezen lélegzünk, or-runkban és torkunkban csipős érzés keletkezik és önkéntelenül az ajtó felé tekintünk, amelyen át szabadulni igyekszünk a gázzal telt helyi-ségből.* Most jön a második kísérlet: *Gázálar-cot kapunk.* A katona akasztja a nyakunkba a maszkot, amelybe először bele kell fujni. Ez-után a gummiálarcot ugyancsak ő huzza a fe-jünkre. Még a muzeumszerű helyiségben va-gyunk, tehát a szabad levegőn. Kinézek az ab-lakon, pillanatokig egészen jól érzem magam, *csak a gummi szorítását érzem, aztán olyan az érzésem, mintha valaki befogta volna az orro-mat és nem kapnék levegőt, nagyot lélegzem és ismét levegőhöz jutok. Alulról, a skatulyán át tolul az álarcba, a tüdőmbe a levegő.* Egy pillanat sem mulik el és ismét az előbbi érzést érzem. Megint nagyot lélegzem és így veszem észre, hogy szinte csak lihegészerű lélegzéssel tudok levegőhöz jutni. Bemegyünk a gázzal telt helyiségbe. A gáznak valóban csak gyenge szagát érzem, csipő erejét pedig mintha el-vesztette volna. Sokáig azonban senki sem ma-rad bent, egymásután jönnek ki az ajtón, ve-szik le az álarcot és szállanak le a vagonból.

Hogy Ön még nem tudja?

pedig ma már mindenki tudja, hogy a

STRASSER

divatruház a legolcsóbb,
de különösen a tavaszi árai szenzációsak

1 mtr. mosó delén és batist...	20.—	lej
1 „ gvapju delén	50.—	„
1 „ divat delén... ..	24.—	„
1 „ Goldberger delén	35.—	„
1 „ divatos flamingo	48.—	„
1 „ mosott vászon	15.—	„
1 „ mintás grenadin	18.—	„
1 „ divatszövet 90 cm. sz.	58.—	„
1 „ Panama vászon... ..	38.—	„
1 drb. rojtos törülköző... ..	20.—	„
1 mtr. selyem ing pouplin...	48.—	„
1 drb. divaternyő	125.—	„
1 mtr. erős spárta szőnyeg	50.—	„
1 drb. I-a paplan	350.—	„

Harisnyák, keztük, szvetterek,
rediküők nagy választékban. Csip-
kék és gombok feltűnő olcsón.

Tárgult tüdővel, mintha kint, a *buzamezőn lennének*, olyan élvezettel szívják az állomás füstszaggal, korommal teli levegőjét. A szemük még könnyezik, ruhájukon még érezni lehet a könnyfakasztó gáz erős szagát, *tüdejük még erősebb ütemben emelkedik, mintha rajtuk lenne még a gázálarc és mindannyiunk hangulatát talán az fejezi ki legjobban, aki a szemét törül-*

getve, így szólal meg:

— Látta a vagon falán azt a plakátot, a mely alatt az a felírás állott, hogy „*A múlt és a jövő*“. Az egyik rajz egy páncélos, lándzsás, tetőtől-talpig vasba öltözött *középkori vitézt* ábrázol, a másikban pedig arra az emberre ismerhetünk, aki az itt látott, *impregnált ruhába öltözve, gázmaszkkal* a fején, puskát tartott a kezében. Mi szívesen résztveszünk abban a szervezkedésben, amely a gázháboru borzalmi ellen akarja *nagyon helyesen* megvédeni a polgári lakosságot és amely ismertetni akarja a lakossággal a védekezés módjait. De legjobban azt szeretnénk, ha gázmaszkkal is a házainkban, úgy védekeznénk a gázháboru ellen, hogy az egyáltalán — *kezdését se vegye...*

BÁRSONY

műsoros

DIVAT- REVÜJE

az Iparos-Otthonban délután
6-kor kezdődik.

Kezdekor az ajtókat be-
zárjuk.

Az Állami Osztályosjáték 5 osztályának

80.000 sorsjegye közül — 40.000 feltétlenül nyer.

Az előrelátó ember tehát már az első osztályban megkezdi a játékot, hogy el ne szalassza a nyerés esélyeit, amelyekre egy sorsjegy megvétele által matematikai pontossággal számíthat.

Az első 2450 nyeremény húzása már április 23-án és 24-én lesz.

Tragédia

Apatelek községben

A görög keleti lelkész joghallgató fia egy vadászfegyverrel keresztül lőtte magát. — A szerencsétlenség áldozatát az aradi közpórházban megoperálták.

Életveszélyes sebesüléssel szállították be ma a kora hajnali órákban az aradi közpórház sebészeti osztályára Capitan Virgil apateleki fiatalembert, aki vadászfegyverrel súlyosan megsebesítette magát. A fiatalembert apja, Capitan Athanaz apateleki görög keleti lelkész hozta be Aradra, akinek vallomása szerint a fiatalember kezében tisztítás közben véletlenül sült el a vadászfegyver. A szerencsétlenség lefolyásáról az alábbiakban számolhatunk be:

Apatelek községben tegnap este Capitan Athanaz jómódu görög keleti lelkész a templomba ment, ahol ünnepi ájtatosságot tartott. Az ájtatosság után otthonába tért vissza, ahol 19 éves Virgil fiát találta, amint az vadászfegyvert tisztogató. A fiatalember, aki a kolozsvári egyetem joghallgatója, szünidejét töltötte szülei házában. A lelkész néhány szót váltott fiával, majd bevonult szobájába, ahol olvasásba merült. Alig olvasott azonban néhány percig, amikor éles fegyverdörrenést hallott a szomszéd szobából. A lövés hangjára azonnal berohant fia szobájába. Capitan Virgil a földön feküdt és hörgött, amikor apja hozzá lépett. A fiatalember körül egész vértócsa támadt, mire a megrémült apa azonnal kocsira tette a szerencsétlenül járt fiút és beszállította Aradra.

Az aradi közpórház sebészeti osztályán reggel fél öt órakor dr. Lutvák Emanuel inspekciós orvos vette át a sebesültet és első segélyben részesítette. Dr. Moldovan igazgató-főorvos dr. Schmidt és dr. Lutvák segédletével műtétet hajtott végre a fiatalemberen, akinek a fegyvergolyó bal bordája alatt hatolt be, keresztül ment a gyomron és a vastagbélben.

A szerencsétlenség úgy történhetett, hogy a fiatalember tisztítás előtt nem vizsgálta meg kellőleg a fegyvert, amelyben pedig golyó volt. Tisztítás közben a vadászpuska csövét maga felé fordította, a fegyver elsült és a golyó a fiatalember hasába fúródott. Capitan Virgil állapota egyelőre súlyos, azonban orvosai remélik, hogy sikerül megmenteniük az élet számára.

Kreuger és a szovjet

A gyűfakirály támogatta a kommunista mozgalmat — Letartóztatták a konszern három igazgatóját

Berlinből jelentik: Egyre nagyobb lesz a Kreuger-konzern körüli botrány. A nyomozó hatóságok rövid kommunikéje szerint megállapítást nyert, hogy Kreuger Ivar 1926-ban olasz állami kötvényeket hamisított és azokat alapítókéje gyanánt használta fel. Ez az alapítóke azonban most nem szerepel a konszern aktívái között. A svéd gyűfakirály 1927-ben és 1928-ban fiktív kötvénykötéseket eszközölt a francia és olasz tőzsdéken és ezeknek alapját szintén hamis kötvények képezték, amelyeket a magánnyomdájában — személyes felügyelete alatt — állítottak elő.

A hatóságok jofoglalták Kreuger magánlevelezését is, amelyből viszont az derült ki, hogy a gyűfakirály három európai államban jelentékeny összegekkel támogatta a kommunista mozgalmat és intenzív kapcsolatban állott Moszkvával, amelytől árut és nyersanyagokat kapott. Megállapították még, hogy Kreuger szoros kapcsolatot tartott fenn több exponált állásban lévő európai kormányférfiival, akik tudtak a kötvényhamisításokról. A konszern három igazgatóját a rendőrség letartóztatta.

GOLDSCHMIDT-BANK

Miniszteri ígéret ellenére sem utalták ki az aradi állami tisztviselők fizetését

Márciustól kezdve egyetlen állami tisztviselő sem kapott fizetést — A pénzügyigazgatóság kimutatása szerint 44 millió lej az elmaradt fizetések összege — A nyugdíjasok helyzete is ép oly nyomoruságos, mint az állami tisztviselők

Tataru alminiszter aradi látogatásához reményt fűztek nemcsak az árvízkárosultak, hanem Arad tisztviselői, nyugdíjasai és mindazok a hivatalnokai, akik hónapok óta nem kapták meg fizetésüket. Minden emberi képzeletet felülmul, hogy miképpen tudják életüket egyik napról a másikra tengetni, élve apró kölcsönökből, kiskereskedők hiteléből és az ígéretekéből, amelyek következetesen visszatérnek, csak éppen pénzt, fizetést nem jelentenek.

Az alminiszter aradi tartózkodása alkalmával az árvíz által sújtottak nyomoruságos helyzete mellett tudomásul vette azt is, hogy az életnek egyéb nyomorgói is vannak Aradon, akik bár nem árvízkárosultak, éppen olyan kétségbeesztő helyzetben vannak, mint azok, akik egy óra leforgása alatt veszítették el mindenyüket. A társadalom osztatlan részvétele nyilvánult meg azokkal szemben, akiket az árvíz tett tönkre és akik nyugodt lélekkel fogadhatják el a segítő akciók eredményeként részükre jutott adományokat. De hogyan fordulhatnak a társadalomhoz azok, akik az állami hivatalos végrehajtószerv aradi exponensei s akik közül — kezdve a legkisebb rangtól a legmagasabb rangig — hónapokon keresztül hiába várják azt, amire munkájukkal részoltgáltak s amelynek fizetése az állam részéről nem kegy, hanem kötelesség.

Ki nem fizetett milliók

Az aradi pénzügyigazgatóságon érdekes kimutatás bizonyítja, hogy a tisztviselők fizetését milyen időközökben folyósította a pénzügyminiszterium. A kimutatás adatai egyenesen megdöbbentőek, mert megállapítható, hogy még az elmúlt évi fizetések egy része sem került folyósításra és a megszolgált pénz helyett csupán ígéretet kaptak az illetményeikre váró tisztviselők. A kimutatás adatszeriien a következő: Az aradi és aradmegyei tanítók az elmúlt évi novemberi és decemberi fizetéseikkel vannak hátralékban, de nem kapták meg fizetésüket ez év márciusától kezdve sem. A lelkészek, a pénzügyigazgatóság, az igazságszolgáltatás, a rendőrség, azonkívül az állami orvosok és ügyvédek az elmúlt év december havára nem kapták meg fizetésüket. A lelkészeknek csak egy töredéke kapta meg február havi illetményeit, míg március havától kezdő-

Ha

BUDAPESTRE

jön,

divatos, jó és olcsó
cipőket

Balázsnál vegye

Erzsébet-körut 38.

dőleg egyetlen állami tisztviselő sem jutott fizetéséhez.

Ugyanez a helyzet a nyugdíjasoknál, akik ugyancsak az elmúlt év november és december havával, valamint az idei márciustól kezdődő nyugdíj-illetményeikkel vannak hátralékban.

Tataru dr. alminiszter ígérete valamenynyire megnyugtatta ugyan a felzaklatott kedélyeket, azonban az elhangzott miniszteri ígéretnek semmiféle konkrét következménye még eddig nincs. A nyomorgók helyzetén nem enyhített a kiutalt hatszázezer lej, amelyből csupán az árvíz-sújtotta nyugdíjasok kapnak pillanatnyi segílyt.

A pénzügyigazgató nyilatkozata

Caba Gyula pénzügyigazgató, akihez kérdést intéztünk erre vonatkozólag, kijelentette, hogy minden valószínűség szerint április második felében leérkeznek a hátralékos fizetések és nemcsak a tanítók és tanárok, hanem az összes állami tisztviselők hozzájutnak márciusi és áprilisi fizetéseikhez. Aradmegye és Aradváros részére mintegy 44 millió lejt tesz ki az elmaradt illetmények összege, amelyekből egyelőre csak az elmúlt évi hátralékok folyósítása kétséges.

A pénzügyigazgatóság által az állami tisztviselőktől most bevont fizetési utalványok összegét szintén április huszadika körül fizeti ki a miniszterium, amelyet az érdekelték a fizetési utalvány ellenében kapott elismervény alapján vehetnek fel.

Az aradvárosi mozgószínházak műsora

CENTRAL MOZGÓ: A CSÁSZÁRVADÁSZ. A folyton fejlődő háborús filmtechnika legremekőbb alkotása ez a film, mely a maga borzalmas őszinteségével, a háború szörnyetegének kíméletlen leleplezésével örök hátlára kötelezte a békére szomjuzó emberiséget. LUIS TRENKER csodálatos munkája „A császárvadász”, melynek ő a szerzője, rendezője és utólérhetetlen szereplője. (Az előadások kezdete: 3, 5, negyed 8 és negyed 10 órakor).

SELECT MOZGÓ: TARZAN A TIGRISEK KÖZT. (PREMIER). A dsungelek királya elvezeti a közönséget az-öserdők mélyére és feltár előtte egy olyan világot, melynek látásra a osodálkozás és ámulat érzése hatja át az embert. Fizikai erők egymással való küzdelme, loblincsoló természeti szépségek kergetik egymást a vésznon, mely közben egy kalandos szerelem története perog le. (Előadások kezdete: 4, háromnegyed 7 és fél 10 órakor).

MATINÉK FÉL 12 ÓRAI KEZDETTEL:

CENTRAL MOZGÓ: ÓFELSÉGE A SZERELEM. Németül beszélő filmoperett. Főszerepekben: Nagy Kató, Franz Lederer, Szóke Szakáll, Gretl Theimer és Halmay Tibor.

SELECT MOZGÓ: SZABAD A CSÓK. NORMA SHEARER, a lelegezúsabb filmsztár korszerű társadalmi drámája a szabadszerelem problémájáról.

Már csak 10 napig!

Utolsó alkalom! Megmaradt áruinkat minden elfogadható áron eladjuk!

CRISTAL

üvegnagyáruház, hatóságilag engedélyezett végeladás, Strada Metianu 4. (Gróf Hunyadi-palota.)

Aradra érkezett a kínai diákság tiltakozása a mandzsuri japán vérengzések ellen

Esperanto nyelvű memorandumot kapott egy aradi magántisztviselő — „Mindenkihez, aki a bűn és erőszak ellen harcol” — Heroikus küzdelem a nemzeti létért sokezer kilométernyi távolságban

Sokezer kilométernyire tőlünk egy négyszáz milliós nép vivja heroikus küzdelmét a létért. Mi, innen, az ezerkilométeres távolságok, más világnézetek távlatában csak kevésbé tudjuk átérezni Kína népének tragédiáját és legfeljebb sajnálkozó fejcsoválással vesszük tudomásul, hogy a sárga faj népei vérszomjasan, bosszút lihegve öldöklök egymást. De Kína vérel áztatott földjén, az események drámai pergesében egy évezredes kulturájú, hatalmas nemzet harcol körömszakadtáig a testvérméret, de egyben ősi ellenség imperialisztikus hódítási vágya ellen, az ország fennmaradásáért. S a gigantikus harcról szóló beszámolók csak halványan tükrözik vissza a kínai nép erőfeszítését, hogy megtartsa magának azt a gazdag országrészt, amelyhez az évezredes birtoklás jogán jussa van.

Az elmúlt napokban érdekes levél érkezett Aradra, az aradi esperanto-mozgalom egyik vezetőjéhez. Wohlberg József aradi magántisztviselő kapta az esperanto nyelven írt levelet, amelyben a kínai egyetemi diákság tiltakozik Japán vérengző, erőszakos támadása és a japán hadsereg kegyetlenkedései ellen. A kínai nép S. O. S. kiáltása végigharsog az egész világon és segítséget kér egy létben megtámadott nemzet számára.

Alvoko al la tutmondo kontraŭ la japana bucado en Manĉurio.

„Felhívás az egész világhoz a mandzsuri japán megszárlások ellen” a címe a lelkekbemarkoló memorandumnak, amelyben a kantoni Kuo-Min egyetem hallgatói igyekeznek ráirányítani a művelt népek figyelmét azokra az eseményekre, amelyek sokezer kilométernyi távolságban zajlanak le.

A megrázó hangú memorandum

Al ĉiuj kiuj kontraŭ-batalas krimon kaj perforton, Al ĉiuj kiuj amas pacon kaj justecon, Al ĉiuj kiuj pensas por la homaro. Ni respektas prezentas la jenon kaj malkovras al ni la verajon rilate al la japana bucado en Manĉurio deponit la 18a de Septembro 1931.

„Mindenkihez, aki a bűn és erőszak ellen harcol, mindenkihez, aki szereti a békét és igazságot, mindenkihez, aki embert módon gondolkodik” — kezdődik a felhívás, amelyet így folytatnak: — Tiszteletteljesen ismertetjük a Mandzsuriában folyó japán megszárlások körüli igazságot, s felfedjük az 1931 szeptember 18-án kezdődött események igazi hátterét. — Bejelenti a memorandum, hogy Kína most éli az átalakulás periódusát, amikor a modern technika vívmányait lassankint átveszi az ősi tradíciók folytán kissé elmaradt nép. Politikailag is nagy változások történtek és miközben az események az új Kína kialakulását érlelték. — Japán elérkezettnek látta az időt arra, hogy az ország leggazdagabb tartományára rátegye kezét.

Aranyat most adjon el

soha még ilyen magas ára nem volt!
aranyérmeket
is magas áron veszünk.

SZIGETI NÁNDOR ÉS FIA
Museum-körut 31. — Tel. int. 864-62.

„Az 1931. év az országot nagy szerencsétlenségben találta — mondja a kínai diákság proklamációja. — Óriási árvizek pusztítottak mindenfelé és a szerencsétlen emberek ezrei váltak hajléktalanná. Ezenkívül polgárháború dúlt a Kiangsu, Kiangsi és Kwantung tartományokban. Ezt az alkalmat használta fel a japán hadsereg arra, hogy megszállja Mandzsuriát, amely az ország három leggazdagabb tartományát foglalja magában.

Ismerteti a felhívás Mandzsuria természeti gazdagságait (vas, szén, petroleum, fa, szarvasmarha, borsó, bab stb.), amelyek mindenkor egyszülőztek az északi vidékek terméketlen, sivár földjének szegénységét.

— Ez a terület nagyobb, mint Franciaország és Németország együttvéve és nekünk életszükséglet a birtoklása. Ide sandított már régen Japán és türelmetlenül várta azt a napot, hogy sóvár kezét rátegye”.

Szétvagdalt emberi testrészeket dobáltak le a japánok a repülőgépekről

Holttestek tömegei feküdtek az uccákon és megtették azt is, hogy embereket széjjeldaraboltak és a véres testrészeit repülőgépekről szórták le az uccákra. Egyizben dum-dum golyókkal bombázták a Mukden és Peking között közlekedő vonatot és fegyvertelen, ártatlan utasok egész tömegét mészárolták le. Még a nőket és agastyánokat sem kimélték.

A kínai diákság történelmi adatokkal mutatja ki, hogy Japán már 1914 óta állandóan provokálni igyekszik a kínai nemzetet. Pártfogása alá vette mindazokat a szervezeteket, amelyek a kínai köztársaság megdöntését célozták és minden lehető ürügyet felhasználta arra, hogy katonaságot küldjön Kína ellen.

„Meddig tarthat még ez? — teszi fel a civilizált világhoz a kérdést Kína diáksága. — Meddig tűri mindezeket a civilizáció?”

Befejező szakaszában a memorandum felhívja a világ figyelmét arra a körülményre, hogy veszedelmet jelent a világképre nézve, ha a kínai nép türelme elfogy és bosszúra áhítozik. Mert akkor mindenütt ur lesz a vér.

„Feltártuk a mandzsuriai katasztrófa okait, hogy az egész művelt világ ítélkezzen felöttük” — hangzik a befejezés.

La evolucio de la mondo kondukas la vojon al paco kaj justeco, sed malkelpon gi renkontas de tempo al tempo. En tia kritika momento, kiam homaro kaj barbarismo disputas inter venko kaj malvenko, ni malkovras al ĉiuj la verajon pri la manĉuria katastrofo, kaj petas ke ĉiuj, kiuj amas pacon kaj justecon, kiuj kontraŭbatalas krimon kaj perforton, bonvolu juĝi kaj subteni, por ke la civilizita mondo ne pereu!

UNIVETSITATA LIGO
KONTRAU

LA JAPANA INVADO EN MANĈURIO.
KUO MIN UNIVERSITATO
CANTON, HINUJO.

A művelt világ pedig ítélkezik. De gyenge arra, hogy ítéletét végre is hajthassa. Hiába

Nőruha-salonok és kereskedők bevásárlásaik előtt feltétlenül nézzék meg a legújabb párisi nőruha és blousmodelljeinket.

Allandó modellkiállítás.

Araink igen előnyösek!
Elsőrangú munka és nagy választék.

Barna Lajos és Tsa

Budapest, Károly-körut 10. 1223

Rátér a memorandum a japán betörés részleteire. Japán ürügyül használta fel azt a körülményt, hogy egy Nakumare nevű japán kapitány eltűnt Délmandzsuriában. Felvonultak a csapatok és a japán tüzéség megkezdte Mukden bombázását. Azóta Mandzsuria nagyrésze romokban hever. A japán katonák nem kimélnek senkit és semmit. Megtámadják a járókeleket, öldöklök a kínai tisztviselőket, a gyermekeket anyjuk keblén szurják le, a bankokat, postahivatalokat, üzleteket sorban fosztják ki.

emélték fel szavukat Genfben a népszövetségi delegátusok. Japán gunyosan mosolygott, mert ismerte ezen intézmény tehetetlenségét. Tudta, hogy amikor tettekről és nem diplomáciai frázisok levegőbe-eregetéséről van szó, a Népszövetség tudománya csődöt mond. Jól tudta, hogy egyik ország sem engedheti meg magának azt a luxust, hogy beleavatkozzon a küzdelembe, mert a nagyhatalmak örültek, ha a saját polgáraikat meg tudták védeni. Még ez sem sikerült teljes mértékben és a japán katonák büntetlenül mészároltak külföldieket is. Esetleg egy sajnálkozó jegyzékkel igyekeztek lecsillapítani a felháborodást. A civilizáció legfeljebb ökölboszorult kezekkel adhatja tanujelét egy megtámadott néppel való emberi együttérzésének, segíteni rajta azonban nem tud, mert nincs hozzá ereje.

És sokezer kilométernyi távolságban tovább folyik az élet-halál küzdelem két nagy nemzet között és ismét pusztulnak ártatlanok ezrei lelkiismeretlen politikusok nacionalista törekvéseiért...
M. R.

BUTORKÖZPONT, ARAD,

feltűnően leszállított áraiból:

Fehér lakkozott háló	Lei 8.500
Keményia félfényezett cseresznye-háló	Lei 9.500
Keményia félfényezett topolya-háló	Lei 10.500
Fényezett tele topolya-háló	Lei 15.500
Fényezett tele spanyoldió-háló	Lei 15.500
Fényezett tele barnakörös-háló	Lei 16.500
Szürke madárijávör francia háló comoddal	Lei 17.000
Complott dió-ebédőlk félfényezett kivitelben	Lei 20.000-tól felfelé.

Ezenkívül nagy választék cca 100 legkülönbözőbb háló-, ebédőlk- és uriszobában.

Látogassa meg raktárainkat véteikényszer nélkül.

BENE & COMP, ARAD,
BUL. REGINA MARIA NO. 22.

Az árvizkárosultak fosztogatói az ügyészségen

A vádtanács megerősítette a letartóztatási végzést

Az árviz által okozott rémület percei sem riasztották vissza az emberi elvetemültséget attól, hogy a helyzetet a maguk részére ki ne használják. A mikelakai áradás alkalmával többen tettek jelentést a künntartózkodó hatósági közegeknek, hogy megmentett pénzeszközüket ismeretlen tettesek kilopták zsebükből. A rendőrség, amely permanens szolgálatot tartott a veszélyeztetett területeken, tettenérte *Baranyai Józsefet*, amint az egyik mikelakai asszony zsebéből 110 lejt kilopott. A tolvajt nyomban őrizetbe vették és most kísérték át az aradi ügyészségre, ahol *Ludosan Miklós* vizsgálóbíró hallgatta ki. Tekintettel a lopás körülményeire, az ügyészség lopás büntette miatt emelt vádat *Baranyai József* ellen, akiről különben a nyomozás megállapította azt is, hogy rovott multu, többszörösen büntetett betörő és zsebtolvaj, akinek a neve nem ismeretlen a hatóságok előtt.

Ügyével ma foglalkozott az aradi törvényszék vádtanácsa és megerősítette *Baranyai József* letartóztatási végzését, aki így az ügy főtárgyalásáig vizsgálati fogságban marad.

Néhány nappal ezelőtt *Mikelakán* letartóztatták *Iovan Sava*, *Nadaban Sava* és *Plevaci Sava* mikelakai lakosokat, akik az árvizkárosultak lakásait és üzlethelyiségeit fosztogatták. Kihallgatásukat a rendőrség ma fejezte be és a délelőtt folyamán kísérték át a három fosztogatót az aradi ügyészségre, ahol kihallgatásuk után elrendelték előzetes letartóztatásukat.

Felmentette a törvényszék az erőszakoskodással vádolt sajtényi legényeket

A bíróság érdekes indokolással hozta meg felmentő ítéletét

Különös feljelentést adott be *Munteanu Elena* sajtényi lakos *Ardelean Lázár*, *Lapusca Arcadie*, *Lapusca János*, *Konzenszki Lajos*, *Voian Demeter* és *Macean György* sajtényi legények ellen. A hat fiatalember az elmúlt év nyarán mulatságot rendezett a község kocsmájában és a mulatság befejezése után elhatározták, hogy felkeresik *Munteanu Elenát*, akit úgy ismertek a községben, hogy a mulatni vágyó fiatalemberek részére alkalmat ad a nála alkalmazásban lévő leányokkal való szórakozásra. A mulatni vágyó legények azonban csak a 60 éves *Munteanu Elenát* találták otthon, akit — a feljelentés szerint — *ártalmatlanná tettek* és azután visszaélték védtelen helyzetével. *Munteanu Elena* bűnvádi utra terelte a fiatal sajtényi legények szerelmi ostromát s ebben a különös ügyben az aradi törvényszék most tartotta meg a főtárgyalást.

A vádlottak egyöntetűen tagadták az erőszak tényét és vallomásaikban előadták, hogy távozásuk alkalmával anyagilag kárpótolják a 60 éves *Munteanu Elenát*. A törvényszék ítéletében felmentette az erőszakoskodással vádolt hat sajtényi legényt és az indoklásban kimondotta, hogy mindazon esetekben, amidőn anyagi kárpótlást nyújtanak, nem lehet erőszakra beszélni. *Munteanu Elena* a felmentő ítélettel szemben felebezést jelentett be a Táblához.

Volt vasutast
vagy leépített kaució-részes
jobb tisztviselőt
keresünk elsőrangban bevezetett vállalatunk tovább vezetésére. Kaució jó kamatozást hoz. Megfelel állampapír is.
Csakis 150—200.000 leinek megfelelő anyagiakkal rendelkezők ajánlata vehető figyelembe. Ajánlatok „Három éves szerződés” jellegre az Aradi Közlöny kiadójába adandók le.

Mindössze 600 leibe kerül a telefon felszerelése és az előfizetési díjat HAVI RÉSZLETEKBEN is fizetheti

Hogy a telefont mindenki számára hozzáférhetővé tegye, a S. A. R. de T. elhatározta, hogy elfogadja az előfizetési díjnak havi részletekben való fizetését is.

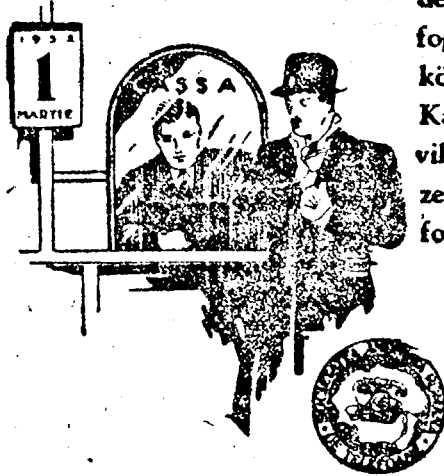
Ezután telefonelőfizetési díját 12 havi részletben is fizetheti, minden

hó elsején. Néhány száz leiert havonta tarthat telefont a lakásán vagy irodájában, amely nemcsak a romániai hálózattal köti össze, hanem majdnem minden európai állammal, sőt a legtöbb tengerentúli országgal is.

Az interurbán szolgálat megjavult

A Societatea Anonimă Română de Telefoane alapítása óta lényegesen megjavította az interurbán telefonszolgálatot. A meglevő áramköröket újjáépítették és teljesen újakat is létesítet-

tek. Helyközi kapcsolást most már mégis gyorsan kaphat és minden tekintetben kifogástalanul jól működik a szolgálat. Kapcsolódjon be a világforgalomba vezesse be a telefont!

SOCIETATEA ANONIMĂ ROMÂNĂ DE TELEFOANE

Leérkezett az árvizkárosultak részére kiutalt százezer lej gyorssegély

A nyugdíjasok számára hatszázezer lejt utaltak ki, amelyből azonban csak az árvizkárosultak kapnak — Kéthavi nyugdíjat kapnak mint gyorssegélyt

Az aradi pénzügyigazgatóság ma 100.000 lej értékű akreditívot kapott a miniszteriumtól, amelyet a város részére utaltak ki az árvizkárosultak felsegélyezésére. Ez az összeg az, amelyet *Tataru dr.* erdélyi alminiszter aradi látogatása alkalmával gyorssegély címén megígért. A százezer lej kiutalásáról a pénzügyigazgatóság még a mai nap folyamán értesítette a városi főpénztárt, hogy az összeg át vételére vonatkozólag intézkedjen.

Ugyancsak most érkezett 600.000 lejre kiutalás a nyugdíjasok számára, tekintettel azonban az összeg alacsony voltára, a pénzügyigazgatóság úgy intézkedett a megyei prefekturával egyetértőleg, hogy ebből az összegből kizárólag az árvizkárosult nyugdíjasok illetményeit fizetik ki. A prefektura kimutatást

küld át a pénzügyigazgatóságához, amelyben pontosan fel vannak tüntetve az árvizkárosultak nevei és ebből a kimutatásból a pénzügyigazgatóság állapítja meg, hogy kik szerepelnek a nyugdíjasok nyilvántartásában. A kiadott rendelkezés alapján az árvizkárosult nyugdíjasok február és március havi illetményeiket kapják meg.

Átköltözött május 1-től
WAMOSER GYULA
menyasszony kelengyék
Budapest, IV. Váci-uca 10.

HIREK

Adományok az árvizkárosultaknak

A mai napon újabb adományok érkeztek be az árvizkárosultak számára az Aradi Közlöny kiadóhivatalához. Az új adományozások, amelyek dr. Vörös Lászlóné útján történtek, a következők:

Kaltenhuberné (volt Rákóczi-ucca) 100 lej
Özv. Réthy Mikályné 100 lej
N. N. 5 lej

Összesen: 205 lej

Eddigi gyűjtésünk eredménye 45.000 lej

Összesen: 45.205 lej

Itt írjuk meg, hogy a csütörtöki lapunkban N. N. név alatt szereplő 50 lejes adományt özv. Tagányi Gusztávné küldötte be dr. Vörös Lászlóné útján.

— **IDŐPROGNÓZIS.** Felhős idő, helyenként zivataros esőkkel. Nyugaton némi enyhülés várható.

— **Hitlerék pert indítottak a párhelyiségek bezárása miatt.** Berlinből jelentik: Gerhard, a Hitler-párt ügyésze a leipzig-i törvényszék előtt pert indított Gröner német birodalmi belügyminiszter, továbbá a porosz, a bajor, a badeni és a hesseni szabadállamok ellen a nacionalista szervezet párhelyiségeinek bezárása miatt.

— **Apad a Tisza.** Szolnokról jelentik: Délutáni jelentések szerint a Tisza mindenütt apad, a töltéseken azonban így is serényen folyik a munka.

— **Elhalasztották az aradi monstre feketeszesz-ügy főtárgyalását.** Az aradi törvényszék mára tüzte ki a monstre feketeszesz-ügy főtárgyalását, amelynek tizenhat vádlottja van. A vád középpontjában a nagyváradi Egyesült Likörgyár áll, mint amely egész Erdélyt behálózta a feketeszesz-küldeményekkel. A vádlottak közül hárman, Stein, Weiszberger és Klein szokásban vannak, a likörgyár három igazgatója, Ullmann, Gutfried és Fellner, valamint Moskovits albaiuliai szeszereskedő, hatósági orvosi bizonyítványt küldöttek, hogy a főtárgyaláson betegségük miatt nem jelenhetnek meg. A törvényszék a beküldött orvosi bizonyítványokat elfogadta és az újabb főtárgyalást május 24-ikére tüzte ki.

— **Felmentett aradi cég.** Az elmúlt év nyarán az aradi Erber és Fleischmann-cég bűnvádi feljelentést tett Kolonics Ferenc nevű utazója ellen, aki a feljelentés adatai szerint, a cég kárára sikkasztást követett el. A főtárgyaláson Kolonics beigazolta, hogy közötté és a feljelentő között elszámolási viszony állt fenn, tehát a törvényszék ezen az alapon felmentette az utazót. Kolonics hatóság előtti rágalmozásért viszontvádat emelt a cég ellen és az aradi törvényszék ma tartotta a főtárgyalást a feljelentés ügyében. Mivel a cég igazolta, hogy annak idején az ügynökével szemben valóban felállott az elszámolási differencia, amelyet joggal tekintett sikkasztásnak, a törvényszék felmentette a céget az ellene emelt vád alól.

Poloskairást, parketta tisztítást végez
LOVAS, Strada Oltuz No. 111.

— **Árvizi fosztogatókat fogtak el Aradon.** A rendőrségnek a mai napon ismét sikerült elfogni két olyan egyént, akikről kiderült, hogy az árviz alkalmával fosztogatták az elhagyott házakat. Ma fogták el Has János aradmegyei lakost, akinél egy nagy rézkazánt találtak, amelyet egy mikalakai árvizkárosulttól loptak. Has Jánost előállították az ügyészségre, mivel már régebben más bűncselekményekért körözölevelet adtak ki ellene. Ugyancsak ma sikerült elfogni Felnecean Vasile mondorlakai lakost, aki a már régebben elfogott Stefanui Györggyel együtt, Buzesan Luca mikalakai kereskedő üzletéből 2736 lej ártékban árut loptak el.

— **Tolvaj „vevők“.** Eisele József mészáros feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettesek ellen, akik vásárlás ürügye alatt léptek be üzletébe és akik egy óvatlan pillanatban onnan ezerötzáz lej értékben különböző hentesárut loptak el. Az ügyben a rendőrség bevezette a vizsgálatot.

LEGGUJABB

Sikkasztásért őrizetbe vette a budapesti rendőrség Kollarits dr. bankárt

Nékám Lajos dr. orvosprofesszor huszezer pengő készpénz és ötvenezer pengő értékpapir-letétje tűnt el a bankár kezén

Budapestről jelentik: A magyar főváros társadalmában nagy feltűnést keltett egy általánosan ismert budapesti magánbankár őrizetbevétele. Kollarits József dr. volt magasrangú miniszteri tisztviselő, jelenlegi magánbankár áll a feltűnést keltő ügy központjában, aki ellen dr. Nékám Lajos orvosprofesszor, a budapesti egyetem rektora feljelentést tett a budapesti főkapitányságon. A feljelentés szerint Kollarits Nékám Lajos dr. huszezer pengős készpénz- és ötvenezer pengős értékpapir-letétjével nem tudott elszámolni. Kollaritsot előállították a főkapitányságra, ahol kihallgatása alkalmával azt vallotta, hogy a szóban lévő letétet társának, Halmos Géza dr.-nak adta át. A főkapitányság nyomában intézkedett Halmos Géza dr. előállításáról, akit azonban annak ellenére, hogy ma délelőtt még Budapesten látták, sem irodájá-

ban, sem lakásán nem sikerült megtalálni. Kollaritsot a főkapitányság őrizetbe vette és csupán azt a kedvezményt adta meg az általánosan ismert bankárnak, hogy lakásán őrizték. Kollarits lakásán állandóan két detektív tartózkodik. Az őrizetbevétele bankár kihallgatását vasárnap délelőtt folytatják.

Halmos Géza dr., aki nyugdíjba vonulása előtt szintén miniszteri tisztviselő volt, annak idején részvénytársaságot alapított, amely Magyarországon orosz filmeket hozott forgalomba. Amikor azonban ezeknek a filmeknek a vetítését betiltották, a vállalat megbukott. Nemrégiben az a hír terjedt el, hogy Halmos dr. a Király Színházat finanszírozza. A nagy érdeklődést keltett ügyet Budapest pénzügyi és előkezes társadalmi köreiből élénken kommentálják.

Olcsó hirdetés — az állástkeresőknek

A rendkívüli gazdasági nehézségek rendkívüli intézkedéseket tesznek szükségessé mindazok részéről, akik a munkanélküliség bajait enyhíteni akarják. Az Aradi Közlöny kiadóhivatalának ez a szempont lebegett szemel előtt, amidőn elhatározta, hogy minden olyan apróhirdetést, amelyben munkaalkalmat, vagy állást keresnek, tíz szóig az eddigi 40 lejes díj helyett 20 lejért közöl le közkezdelt apróhirdetési rovatában. Tíz szón felül minden további szó ára két lej. Kötelességszerűen hívjuk fel ezúton is a munkát és állástkereső olvasóink figyelmét, hogy megkönnyítjük és eredményessé tesszük elhelyezkedésüket. Az Aradi Közlöny apróhirdetéseit mindig meghozzák a kívánt eredményt és mind a két kiadóhivatalunk este kilenc óráig áll rendelkezésére mindazoknak, akik elhelyezkedést keresnek, sőt hirdeteik szövegét teljesen díjlanul meg is fogalmazzuk számukra, hogy az eredmény annál biztosabb és célravezetőbb legyen. Bővebb felvilágosításokkal minden este kilenc óráig szolgálunk az Aradi Közlöny kiadóhivatalai: a Minori-ta-templommal szemben és az ACSEV-palota sarkán, a városháza mellett.

— **Eljegyzés.** Salgó Illus és Gianotti István jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

Fehérneműek — Paplanok

modern kivitel — olcsó árak

RUTTKAY & BOTYE

fehérnemű üzletében

— **Házasságok.** Pucher Nusi (Arad) és Madarász Emil szerkesztő (Budapest) f. hó 16-án Budapesten házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

Nádor Olga (Máramarossziget—Sighet) és Göllner Károly okleveles építész, kir. s. mérnök (Szeged) folyó hó 19-én, kedden tartják esküvőjüket Máramarosszigeten. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Mire az árviz fényképfelvételé Berlinbe eljut...** Egy nagy berlini vállalat, amely aktuális eseményekről szóló fényképekkel látja el az európai lapokat, az erdélyi és így az aradi árvizkatasztrófáról is készített képeket. A vállalat az egyik képet több erdélyi lapnak küldötte el. A képen néhány víz alatt álló, csinos falusi kép szerepel, s alatta a magyarázó szöveg, amely szerint az árviz elöntötte „Arat” városát és több mint tizenhetezer ember áll hajléktalanul. A jó berliniek — ugylátszik — kies. kis marosmenti falucskának képzelik Aradot — legalább is így néz ki az aradi árvizről készült berlini „hiteles” fényképfelvétel.

— **A konverziós törvény népszerű ismeretése.** Dr. Parecz György és dr. Abaffy Aurel aradi ügyvédek könnyen áttekinthető és népszerű stílusban, román és magyar nyelven megírt könyvet adtak ki, amely a mezőgazdasági adósságok szanálásáról szóló, röviden konverziós törvényt és a törvénynek indokolását tartalmazza. A könyv továbbá közli a törvényhozási tanács véleményét is. A könyv részletesen ismerteti a törvénynek a mezőgazdáknak és szőlőtulajdonosoknak nyújtott kedvezményeit. A művet ára 45 lej és terjedelme meghaladja a 70 oldalt. A könyv a törvény szentesítése után kapható lesz az „Aradi Közlöny” kiadóhivatalában, továbbá Sándor Ferenc könyvkereskedésében, Arad, Bul. Reg. Maria 10.

— **A Kereskedelmi Testület jótékonyága.** Mint minden évben, ez idén is, kiosztja az Aradi Kereskedelmi Testület a kamatait azoknak a jótékonyági alapoknak, amelyeket Szabó Albert és más elhunyt tagjai emlékének megörökítésére, az idők folyamán összegyűjtött. Ezeknek a kamatoknak a hivatása, hogy első sorban Aradon működött volt önálló kereskedőknek, másodsorban kereskedelmi alkalmazottaknak, akik ma itt Aradon élnek és segítségre szorulnak, pillanatnyi segílyt nyújtsanak. Felhívom az érdekelteket, hogy írásba foglalt kérelmüket nyújtsák be április 25-ig az Aradi Kereskedelmi Testület irodájában, Bulevardul Regina Maria 13. szám alatt, II. lépcső I. emeleten. A bizottság, amely a kiosztás felől dönt, május 1-én határoz. Domán Sándor, a Kereskedelmi Testület elnöke.

— **Leendő anyáknak kellő figyelmet kell fordítani arra, hogy bélműködésük rendben legyen,** ez pedig a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által érhető el. — Nőorvosi klinikák vezetői egybehangzóan dicsérik a valódi Ferenc József vizet, mert könnyen bevehető és rendkívül enyhe hatása gyorsan és minden kellemtelenség nélkül jelentkezik. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **Miss Magyarország első udvarhölgyének regényes házassága és még rengeteg érdekes cikk, riport, számtalan kép van az új „Szinházi Élet”-ben,** amely közli Hunyadi Sándor szenzációs új regényének izgalmas folytatását, azonkívül háromfelvonásos darabmellékletet, egy teljes gyermeklapot, kézimunka-ívet és kottát ad, melynek darabonkénti ára 40 lej, előfizetési díja: negyed évre 450 lej. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VI., Aradi-ucca 8.

Az éjszakai Páris csodabogara

Páris éjjeli világának új szenzációja van. A francia főváros exaltált izlésű találékonysága egy újabb csodabogarat kreált. A tengeren túlról, a föld ellentétes részeiből összesereglett kíváncsi külföldieknek Párisban olyat kell nyújtani, amely miatt akár Bucarestből vagy akár Rómából, Moszkvából, Hongkongból, Hollywoodból vagy Rio de Janeiróból napok vagy hosszú hetek fáradságot utazását megreszkirozzint érdemes.

Új bár nyílt meg Párisban, melynek egy különös attrakciója éjjelenként zsufolásig megtölti a modern stílusban felépített éjjeli lokált. A táncterem emelvényén néger jazz-zenekar játszik s a teremben csak néger pincérek szolgálnak fel. A földszinti helyiség láncparkettjét nyitott nicheék övezik. — Az attrakció azonban csak most következik. Mintegy három méter magasságban elfüggönyözött, csukott szeparék karolnak egymásba, amelyekbe nem lehet lépésről lépésre feljutni. Sima farudak kötik össze a földszinti termet ezekkel a páholyokkal s aki ide fel akar jutni, annak akrobatikus ügyességgel kell a sima farudakon a páholyokba mászni. Az idea valóban originális és rendkívül mulatságos lehet, sőt a francia fővárosban ma már másképp el sem képzelhető, mint hogy az előkelő párisi társaságok hölgyei dekoltált estélyi tolettékben hatalmas lendülettel rugaszkodnak neki és kusznak fel a harmadméternyi magasságban elhelyezett szeparékba. Teljesen természetesen tartjuk azt is, hogy amikor a Páris gyákran meglátogató walesi herceg a londoni arisztokrata kolónia tagjaitól kísérve, a legújabb divat szerint szabott frakkjában a lokálba érkezik, egy cirkuszi légtornász fürgeségével lát neki a diszkrét szeparék csalogató akrobata mutatványához.

A pincérek hosszú tálcákon nyújtják fel a rendelt italt s ha a felszolgáló nem elég ügyes, és az egyensúlyozásban nem rendelkezik művészi tökélyvel, könnyen megeshetik, hogy a kétméteres tálcákon szervirozott pezsgő-fröccs a páholy alatt a földszinten ülők nyakába loccsan. A lokál mendegek után érhető népszerűségnek örvend és éjjelről-éjjelre táblás ház mellett végzik bizarr tornamutatványukat a szeparékba mászó exotikus vendégek.

GELLINEK LOTTE

növendékeknek hangversenyére
tagvek az esti népszórni

— Május harmadikán kezdődik az új kontingens sorozása Aradmegyében. Az árvíz pusztítása miatt, a sorozásokat Aradmegye és Aradváros területén újra elhalasztották. Értesüléseink szerint, a sorozóbizottság május harmadikán kezdi meg munkáját.

— Közel tíz százaléka semmisült meg az aradi házaknak. Popa Gligore, a városi adminisztrációs-ügyosztály vezetője, ma készült el az aradvárosi házak szokásos félévi számszerinti összeírásával. Megállapítást nyert, hogy Aradon 14.000 ház van nyilvántartva a kiadott építkezési engedélyek alapján. Mivel a városvezetés hivatalos közlése révén, már napokkal ezelőtt megállapítást nyert, hogy a város külterületein 1200 ház omlott össze az árvíz pusztítását követőekben, megállapíthatjuk, hogy csaknem tíz százaléka pusztult el az aradi házaknak az árvíz idején.

— Kisjenő és Erdőhegy megmenekült az árvíz pusztításaitól és ezért Takács János plébános hálaadó istentiszteletet tartott, melyen a község lakói kivétel nélkül megjelentek. Majd Takács János plébános a kerületi főbíróval együtt gyűlést indított az árvíz sújtotta emberek nyomorának enyhítése miatt. Több kocsi adományt a rendeltetési helyére juttatott.

Arán hashajtó enyhén de biztosan hat.

— Inzultálta a rendőrt — 700 lej. Az aradi rendőrség hatóság elleni erőszak címén tett feljelentés: Popa Lázár aradi lakos ellen, aki ittas állapotban inzultálta a hegylajai motoros állomásnál lévő rendőrszeméket. A törvényszék Popát 700 lei pénzbüntetésre ítélte.

Tengeri utazások, innepnapok...

LLOYD Nordkapi Spitzbergák utazások 1932.

az Ön legszebb üdülőutazása a nyáron!

A Nordkapra 11.200 lejtől feljebb.

A Spitzbergákra 23.600 lejtől feljebb.

Prospektusok és felvilágosítások díjtalanul!

NORDDEUTSCHER LLOYD BREMEN, F. Missler S.A.R.

Arad. Bulev. Regele Ferdinand 63-65. Tel. 8-51.

— A Montessori óvoda növendékei ma délután 4 órakor a Strada Sincai 4. szám alatti helyiségükben munka- és játékdélután rendeznek, melyre minden érdeklődőt szívesen látnak. Belépés díjtalan.

A hüllen asszony büntetése

Különös igazságszolgáltatásról számol be az egyik laibachi újság. Egy Laibach melletti faluban K. F. birtokos 20 éves felesége egy évi házasság után több fiatalemberrel intim ismeretséget kötött. A férj és a falubeliek egy alkalommal in flagranti kapták a fiatalasszonyt és ezzel kétségtelessé vált, hogy az urát megcsalta. A falubeli bölcsek tanácsa összeült. Az ősi erkölcsi tradíciókhoz ragaszkodó falusiak ítéletet írtak a hüllen asszony felett s az ítélet hamarosan meg is hozták:

A házasságtörő asszonyt szeretője jelenlétében 200 botütéssel büntessék. Száz botütés adása a megcsalt férjnek, ötven az apját és ötven az apját illeti. A jelzett időben a falu főterén összegyűlt a község egész lakossága s ott — a hagyományokhoz híj ceremóniák között — hajtották végre a szégyenteljes büntetést. A véresre vert, ájult asszonyt a büntetés végrehajtása után kikergették a faluból.

(Vajjon elegendő pálcá akadna-e a kontinensen, ha a megcsalt férjek a mai asszonyok mind egyikét egy-egy ilyen „kis kiruccanásért” a fent leírt középkori szellemben intenek hitvesi hüségére?)

— Érdekes kinevezés. Érdekes kinevezés jelent meg a mai hivatalos lapban. Egizio Massini-t, a bucuresti-i opera zeneigazgatóját, alezredesi rangban a katonai zenekarok vezérfelügyelőjévé nevezték ki. Massini nevét jól ismerik Aradon, miután a kolozsvári opera igazgatója és dirigensként sokszor járt Aradon. Egyes bucuresti-i lapok a kinevezés alkalmából hevesen támadják a kormányt, amiért polgári egyént egyszerre alezredessé nevezett ki.

Ma este fél 9 órakor a Minorita Kulturházban

— Felhívjuk a közönség figyelmét a mai számunkhoz mellékelt Colectura Romaneasca felhívására, amely a Román Állami Sorsjáték sorsjegyeinek árait jelöli meg, valamint az április 23—24-én megtartandó első húzás nyereményeinek összegeit közli. Lapunkhoz mellékelt felhíváshoz egy megrövidülő lap van hozzáfűzve, amelyet kiállítva, az azon közölt feltételek mellett kell beküldeni a Colectura Romaneasca-hoz, Bucuresti, Calea Victoriei No. 5. A cég minden ügyfelének a húzás után elküldi a hivatalos nyereményjegyzéket és senkinek sem kell kérdezősködni az eredmény felől.

— Az aradi Lutheránus Egyház és Nőegylet is részt vesz az árvíz ártalmozók felsegélyezésében. Az aradi Lutheránus Egyház és a Lutheránus Nőegylet tegnap délután tartotta együttes gyűlését. Frint Lajos püspök elnökléte alatt, a gyűlésen megjelentek egyhangulag elhatározták, hogy bekapcsolódnak az árvíz ártalmozók segélyezési akciójába és ezúton is felkérjük az egyház tagjait, hogy ugy természetben, mint pénzbeli adományaikat juttassák az egyház lelkesi irodájába, ahol az adományok átvétele céljából, a jövő hét minden napján délután 3—6 óráig, a Lutheránus Nőegylet tagjai inspekciós szolgálatot tartanak.

Tagányi Sándor dr. a jövő héten visszatér Aradra

Örvendetes javulás állott be betegségében

Néhány nappal ezelőtt — mint az Aradi Közlöny jelentette, — Tagányi Sándor dr., az aradi előkelő társaság ismert tagja, vérkeringési zavarokban megbetegedett és hozzátartozói a bécsi Löw-szanaszatóriumba szállították fel. A szanaszatórium igazgatója ma értesítést küldött Tagányi Sándor dr. aradi hozzátartozóinak, hogy a beteg állapotában jelentős javulás állott be, úgy, hogy a jövő hét folyamán már visszatérhet Aradra. A család most aziránt intézett kérdést a szanaszatóriumhoz, hogy a vasuti utat Tagányi Sándor dr. képes lesz-e egyedül megtenni. Anennyiben az utazásához kísérő szükséges, úgy a család egy tagja utazik fel érte Bécsbe, hogy utjában Aradig elkísérje.

— Kérem. Tisztelettel kérem a Passiójáték összes szereplőit, hogy a darab átpróbálása végett, folyó hó 19-én, kedden este 8 órakor a színházban pontosan megjelenni szíveskedjenek. Dr. Lakatos Ottó római katolikus plébános.

Bárho! megjelent vagy hirdetett könyvet SANDOR FERENC-nél keressen.

— Visszalopta vadházasársától az alán-dékokat. Lopás vádjá miatt került a törvényszék elé Labu György, akit Ciupuliga Eszter jelentett fel, mert állítólag több ezer lej értékű ruhaneműt vitt el tőle. A mai főtárgyaláson Labu György azzal védekezett, hogy két éven keresztül közös háztartásban élt Ciupuliga Eszterrel, ez idő alatt ajándékokat vásárolt részére, s midőn elköltözött tőle, csak az általa vásárolt dolgokat vette vissza. A feljelentő viszont azzal érvelt, hogy két éven keresztül vezette a háztartását Labu Györgynek, amiért semmi ellenszolgáltatást nem kapott az ajándékokon kívül, amelyeket a férfi most elvitt tőle. A törvényszék bizonyítottan vette a lopás vétségét és ezért Labu két napi elzárásra ítélte.

az árvíz ártalmozók javára.

A zongoránál: Stauber Andorné

— A maximális árak elleni felebbezéseket a kereskedelmi miniszterhez kell benyújtani. A Kereskedelmi és Iparkamara hivatalosan közli: A maximális árak megállapítása ellen beadott felebbezéseket a jövőben nem a helyi revíziós-bizottsághoz, hanem a kereskedelmi minisztériumhoz kell benyújtani. A minisztériumban a spekulatívrevény alkalmazására hivatott állandó bizottság fogja a felebbezéseket letárgyalni. A felebbezés a végzés kifüggesztésétől számított 10 napon belül nyújtható be a minisztériumhoz.

Sportolók igazi erőforrása az Ovomaltine.

— Dr. Lakatos szanaszatóriuma, Baden bei Wien, a tavaszi időnyben, dacára a teljes üzemnek, mérsékelt árakon ad teljes ellátást betegeknek és üdülőknek. Az összes gyógytényezők. — külön szívszótály, dr. Singer Richard egyetemi m. tanár vezetése alatt. — elsőrangú diétás konyha, szórakozások és saját hangos mozi állanak rendelkezésre.

SPORT KÖZLÖNY

Délmagyarország bajnokcsapatát, a Bohn SC-t kitiltották Románia területéről

A kitiltás valószínűleg azért történt, mert a Bohn SC-nél helyezkedtek el a futbalozni tudó erdélyi katonaszökevények — A csabai együttesnek Aradon kötött mérkőzései voltak

Arad sportköreiből az a hír kelt szárnyra, hogy a kiváló tudású Bohn SC-t, — amely több alkalommal nyerte meg Délmagyarország bajnokságát — kitiltották az ország területéről.

Ez a hír a sportközönség közt hatalmas érdeklődést és egyben meglepetést váltott ki, mert az ilyen szokatlanul szigorú ítéletekkel a legritkábban szokták az egyesületeket súlytani. Ma érdeklődünk az egyik disztrikt tagnál, hogy ez a hír megfelel-e a valóságnak és azt a felvilágosítást kaptuk, hogy

a Bohn SC-t valóban kitiltották az ország területéről.

A kitiltás minden megokolás nélkül történt és informátorunk tudni vélte, hogy ez azért következett be, mert a futbalozni tudó erdélyi katonaszökevények sorra a csabai Bohn SC-nél kerestek és találtak elhelyezkedést.

Ez a szigorú ítélet érzékenyen érinti Arad sportját, mert a Bohn SC legutóbbi pompás szereplése nyomán, mindenkor szívesen látott vendége városunknak, sőt az AMTE-nak már sikerült is két mérkőzésre megnyerni a csabai együttest, de így kénytelenek vagyunk ettől a bizonyítvány nagy sportértékkel bíró vendégszerepléstől eltekinteni.

Négy válogatott játékos az Újpest sérüléstől

Az Újpest-nek vasárnap erős mérkőzése lesz, ugyanis az újpesti tizenegyet Miskolcon, az állandóan kitűnően szereplő Attila ellen kell felvennie a küzdelmet. Az Újpest erre a mérkőzésre Auer, Dudás, Borsányi és Vörös nélkül kénytelen elutazni, mert az említett játékosok sérült-listán vannak.

A Ferencváros Debrecenben a Bocskai-val méri össze erejét. Ennek a mérkőzésnek az az érdekessége, hogy a Ferencvárost három különvonaton kíséri hatalmas drukkertábor. Ezenkívül a Budai-Hungária és Vasas-Sabaria mérkőzés lesz az I. ligában.

504 bírója van a labdarúgó-szövetségnek

Bucurestiből jelentik: A központi bíróbizottság befejezte az ország football-bíróinak inkadrálását. A végleges összeállítás szerint, a labdarúgószövetség összesen 504 bírót tart nyilván, akik minősítés szerint a következőképpen oszlanak meg: 4 tiszteletbeli, 19 szövetségi, 71 ligabíró, 155 alkerületi bíró és 252 gyakorlóbíró. Az 504 bíró összesen 28 városban működik.

O A magyar II. liga is játszik május 8-án. Budapestről jelentik: Az MLSz a magyarolasz válogatott labdarúgó csapatok összecsapását még egy érdekes mérkőzéssel egészítette ki, ugyanis a nagy mérkőzés előjátékként, a magyar II. liga a stájer válogatottal méri össze erejét.

O Finn-japán atlétikai viadal Tokióban. A feltörő japán atlétika, az olimpiász után, ismét hatalmas erőpróba előtt áll. Tokióban a japán válogatott atléták a finnnek legjobbjaival mérkőznek meg.

O Megalakult a temesvári atlétikai liga. Temesvár atlétikai ligája megalakult. A liga elnöke Vlad Victor lett, alelnök: Belu Jenő dr., főtájtár a TAC kiváló sportvezére, Lattér Sándor. Tagok: Stengel, Kardos, Póttagok: Péter, Ferenc és Stefanescu.

O Bánság ping-pong bajnoksága. Ma Temesváron a Kadima rendezésében kerül lebonyolításra Bánát ping-pong bajnoksága, amelyen a temesváriakon kívül Arad legjobbjai, ezenkívül resicai és dettai versenyzők is indulni fognak.

O Másfél millió bevétel egy mérkőzésen. Svájc-Franciaország legutóbbi válogatott labdarúgó mérkőzésén 51.000 svájci frank, vagyis másfél millió lej volt a bevétel. Csinos kis összeg!

O Ruoff utolsó bíráskodása. Ruoff, a kitűnő svájci nemzetközi footballbíró, aki a magyar válogatottak is vezetett több mérkőzést, visszavonul a sporttól. „Bucsufellépte” vasárnap lesz, amikor is Amsterdamban Hollandia és Belgium reprezentatív csapatának mérkőzésén fog bíráskodni.

O Uj játékos szerződött a Hungária. A magyar ex-bajnok csapat szerződött a Sabaria kitűnő centerhalját, Somogyit.

O Bucuresti válogatott csapata Kolozsváron játszik május 15-én.

O A jugoszláv tenniszszövetséget a következőképpen állította össze a zágrábi szövetség: Férfiaknál: 1. Schäffer (HASK). 2. Kukuljevics (ZKD). 3. Kresimir (HASK). 4. Radovics (Belgrád). A hölgyeknél 1. Gosztisa (ZKD). 2. Schréger Lili (Szabadka). 3. Uzelac (Ujvidék).

FÓRUM

Gyűjtőperselyek az árvizkárosultak részére

Igen tisztelt Szerkesztő Ur! Az árvizkárosultak felségélyezésére megindított nemes akciójokkal kapcsolatban engedjék meg, hogy a gyűjtés hathatósabb nételem végett, egy módra az illetékesek figyelmét felhívassam. A sors által borzalmasan sújtott helyeket a kíváncsiak ezrei fogják megnézni és az ott látottak mindenkiből bizonyára a részvét legnagyobb fokát fogják kiváltani. Használják fel ezt a pillanatot és tegyék lehetővé az embernek, hogy áldozatkészségének kiküthetségéhez képest tanujelét adhassa: állítsanak fel néhány gyűjtőperselyt a helyszínen. Hinni merem, hogy az ilyen módon megnyilvánult emberszeretet lehetővé fogja tenni sok szerencsétlenné vált embertársunk talpraállítását!

Fogadják Szerkesztő Ur nagyrabecsülésem kifejezését, tisztelő híve: Kallós József.

Sürgösen rendbe kell hozni az Arad-ujaradi utat

Az árvíz elvonultával, Arad és Ujarad között ismét megindult a rendes közlekedés. Ennek azonban nagy akadálya az a körülmény, hogy a víz elmosta az ujaradi ut kockaköveit, amelyek most szinte lehetetlenné teszik a Zsigmondháza és Ujarad közötti közlekedést. Egy autótaxi 120 lejt köverrel azért az aránylag rövid, de lehetetlenül rossz utért, amelyen tönkreteszti pneumatikáit, nagyon magas taksát számít fel a konfliktuskocsis is. Miután egyelőre az Arad és Temesvár közötti vasúti közlekedés Ujaradon keresztül bonyolódik le, olyformán, hogy a temesvári vonat Ujaradról indul és oda is érkezik, az utasoknak fokozott mértékben kell igénybevenniük az ujaradi utat. Az illetékes hatóságoknak ezért a lehető legsürgősebben intézkedni kell az ujaradi ut rendbehozása érdekében. Azt hallottuk, hogy a megye és város jelenleg azon vitatkozik, kinek kell megjavítani az utat. A közönség szempontjából ez tizedrendű kérdés, egy a fontos, hogy a hatóságok, akár a megyeiek, akár a városiak, tegyék minél előbb lehetővé a rendes közlekedést Arad és Ujarad között.

Több régi ujaradi előfizető.

egnyilt! Ujdonság!

Ertesítés!

Ezton hozom a n. é. közönség szives tudomására, hogy hosszas párisi tartózkodásom után Aradon, a v. Szabadság-tér 18. sz. alatt (Bárony-ház)

fényképészeti szalont nyitottam, ahol a rendes fényképeken kívül dombormű képeket és filmszalagokra 8 változatban felvett eszközök a legtökéletesebb kivitelben, feltűnő kedvező árak mellett.

Szíves pártfogást kér: Foto Fehér.

A mikalakai árvizkárosultak memoranduma

Gyorssegélyt, kölcsönt és adósságaikra fizetési haladékot kérnek

Az ujmikalakai árvizkárosultak ma terjedelmes memorandummal fordultak az Aradi Közlöny szerkesztőségéhez, amelyet arra kértek, tárja a nyilvánosság elé a hajléktalanok panaszait és kívánságait. Az akció élén Fındig Ottó áll.

— Számtalanszor meggyőződünk arról, hogy az Aradi Közlöny volt az az orgánus, amely megfelelő védelemben részesítette a védtelen embereket és különösen az árvizkárosultak felségélyezéséért küzdött. Ezért fordulunk ismét Önökhöz és panaszainkat a nyilvánosság elé tárjuk.

A memorandum ezután rátér arra, hogy az árvizkárosultak tulnyomó része teljesen tönkrement, úgy, hogy joggal tarthat igényt különleges bánásmódra. Kérik a hatóságokat az Aradi Közlöny útján, vigyék keresztül a következő intézkedéseket:

1. A házakon lévő adósságok fizetésére hosszabb fizetési haladékot kapjanak az árvizkárosultak. 2. A megmaradt telkekre hosszabb lejáratú kölcsönt folyósítsanak, amelyvel lehetővé teszik, hogy a rombadőlt házakat újra felépíthessék. A kölcsönt havi részletekben 8—10 év alatt törleszzenék le. 3. A nélkülvő családoknak pénzbeli, vagy természetbeni gyorssegélyt adjanak. 4. Javítsák meg sürgösen a gátakat. 5. Ott, ahol munkaalkalom adódik, részesítsék előnyben az árvizkárosultakat.

A felsorolt kívánságok nagyrésze valószínűleg teljesül is. Az árvizkárosultak egyébként a nekünk küldött memorandum másolatát átnyújtották Pop C. István volt kamarai elnöknek is, hogy a parlamentben is szóvátegye a mikalakai árvizkárosultak rettenetes helyzetét és megfelelő helyeken interveniáljon kívánságaik teljesítése érdekében. A volt kamarai elnök meg is ígérte támogatását az árvizkárosultaknak.

Itt írjuk meg, hogy Omikalakán tovább folyik a romok eltakaritást. Borsos Péter csizmadia holttestét, amelyet tegnap találtak meg az egyik ház romjai alatt, a felsőtemetőbe szállították, ahol eltemették. A fosztogatók közrekerítésére ma tovább folyt a nyomozás és több házkutatást eszközölt a rendőrség.

Ma megkezdte különben működését Ujmikalakán a város vezetősége által delegált kárbecslő-bizottság. A bizottság elnöke Pausesi Miklós, tagjai: Muresan János főmérnök, Raffai Sziveszter mérnök és Ujmikalaka előjáróságának két tagja: Stana Todor és Comolosan Simion. Körülbelül két uccában sikerült a becsléseket elvégezni és hétfőn folytatják a munkát.

Az árvizkárosultak részére a mai napon nagyértékű adomány érkezett a városhoz. Lengyel Manó, a Lengyel Lőrinc butorgyáros-cég tulajdonosa negyven darab különböző új butordarabot adományozott a hajléktalanok részére. Az aradi cukorgyár pedig egyelőre kétszáz kilogramm cukrot küldött a városhoz árvizkárosultak részére.

Aradváros mérnöki hivatala ma megkezdte a gátak erősítését. A Hellas-pálya előtti szakasznál egyelőre husz ember dolgozik, de a munkások számát fokozatosan emelni fogják, hogy mindenütt megjavíthassák az aradi gátakat.

Adakozzunk

az árvizkárosultaknak!

Látogatás egy aradi ezermester boszorkánykonyhájában

Egy sokoldalú tehetség érdekes műhelytitkai — Történelmi értékű hegedűk egy aradi polgári lakásban — A távirás-világverseny egyedüli erdélyi győztese

Nem sokan tudják Aradon, hogy milyen érdekes ember él a volt Dezső-ucca egyik szérény, fakerítéses, sárgára meszelt házában. Zalay Sándor aradi távirás-felügyelő személynében ismertem meg Aradon azt az embert, aki a huszadik század törekvésének embere, akinek energikus tekintete előtt egy cél lebeg korunk ambíciója, igyekvése, hogy a művészi kézimunkát a gépmunka tökéletességéig csiszolja, a gépmunkát viszont a művészet magaslatára emelje.

Zalay Sándor ezermester. A csendes kis ház pincéjének boszorkánykonyhájában varázsolja elő azokat a finom, drága csecsebecskéket, művészi hangszereket, amelyek lassan-lassan az ezermester hírnevét szerezték meg neki. Abban az alig két méter magasságu, világos, ragyogóan tiszta pincehelyiségben születtek újra azok a mesterhegedűk, amelyekért elroncsoltóságuk miatt már senki sem adott volna pénzt, s amelyek most tizezreket érnek. Zalay mester keze alatt támadtak új életre az elkopott hurok és ebből a műhelyből indultak hódító, vigasztaló utjukra a mesterhegedűk.

Zalay mester büszke mozdulattal mutatja be társait, a gépeket...

— Ezek az én munkatársaim. Ez villanyfürész, percenként 2000-szer fordul s a munka, amit elvégez senki sem mondaná, hogy nem kézimunka. Esztergapat, cirkula, dekopirfürész, ezek mind az én saját készítményeim. Az utolsó srófot is magam csináltam rajta. Nem vagyok az acél barátja, többnyire fából van minden gépalkatrészem, de azért éppen olyan erős, mintha vasból volna...

Bemutatja hogyan működik a marókészülék, amire a legbűszkébb fagépei közül. Egy kattintás, szalad az áram és duruzsolva járnak a gépek. A marókészülék tizezerszer fordul percenként. Zalay gyönyörködve nézi.

— Ezekkel azt hiszem tökéletes munkát lehet végezni. — mondja. — Még a legfinomabb fényképezőgépeket is készítettem már rajta, amit csak gyárban tudnak elkészíteni. Egyébként csak amerikai, angol, francia és német szerszámokkal dolgozom, de a legfinomabb szerszámokat, gyalut, fürészt, vésőt, fúrót magam készítettem. Az ublakoktól kezdve a cementlépcsőig minden saját magam munkája itt... A gépekkel egyelőre csak kísérletezem, tökéletesen meg akarom ismerni őket, hogy azután kihasználhassam teljes erejüket!

— És a hegedűk? — kérdezem végre szóhoz jutva. Az ezermester mosolyogva felel:

— Azokat a „felsőbb régiókban” tartom, ha tetszik menjünk fel, bemutatom őket!

Elhagyjuk a „boszorkánykonyhát”, a vasajtó ismét lezárul s a fagépek, szerszámok, üvegek tovább alusszák álmukat.

Ujjászületnek a roncsolt hegedűk

A „felső régió” csinos polgári otthon. Az ebédlő egyik sarkában cimbalom áll, amelyen öt-hat hegedűtok fekszik nyitott fedéllel, úgy hogy látni lehet értékes tartalmát. Zalay mester sorra mutogatja őket. Elsőnek egy illatos lakkal áthuzott, karcunyaku hegedűt vesz a kezébe, olyan szeretettel becégeti, hogy teljesen átérzi az ember: ezt a hegedűt ő keltette új életre.

— Ez egy Nemesányi hegedű — magyarázza Zalay. — Mikor a kezembe került talán száz lejt sem adott volna érte senki, annyira össze volt roncsolva. Új mestergerendát, új lejtet és új dimenziót kellett adnom hozzá. Most testvérek között is megéri a 15.000 lejt! A társaságunkban lévő hegedűszakérió ugyanebben a pillanatban értékeli a Nemesányi hegedűt 15.000 lejre. Zalay Sándor, aki különben évtizedek óta tagja az aradi Filharmonikus Orchesternak, vonót vesz a kezébe és játszani kezd a mesterhegedűn. Csajkovszky Barcarolájának édesbus hangjai zendülnek fel a vonó simogatása alatt és sonoris tömörséggel, szinte brácsa-szerű színezetet nyerve szállnak a

szobában az örökszép melódiák.

A Nemesányi visszakerül ezután tokjába, hogy helyet adjon egy kopott, láthatólag nemesen kijátszott hegedűnek. Zalay játszani kezd rajta s közben magyarázattal szolgál:

— Ez több mint száz esztendő, egy valódi Ribári-hegedű. Ribárit tartom az egyik legnagyobb hegedűkészítőnek. Csodálatosan tudta preparálni a hegedűt... Szerintem különben az idő a legjobb preparátum. Van olyan hegedűkészítő is, aki meszet használ, de ezt nem tartom helyesnek, mert ahelyett, hogy preparálná a fát, szétmarja azt.

— Kleinhändlerné-Weil Magdának javítottam legutóbb a Steiner-hegedűjét — meséli — de a legérdekesebb javításaim egyike Pullavicini örögnéjééé rendelésére történt, akinek egy rendkívül értékes mesterhegedűjéről volt szó. A hegedű nagyon súlyos sérülést szenvedett, a nyaka össze volt roncsolva. Sikertült úgy kijavítanom, hogy egy hegedűszakértő se mondta volna, hogy nem ér többet, mint azelőtt.

Zalay Sándor érdemrendjei és emlékei

— Mióta foglalkozik hegedűkészítéssel és javítással? — kérdezem, mire Zalay szerény mosollyal válaszol:

— Nem foglalkoztam én soha ilyesmivel, csak próbálgatok, kísérletezem — egyelőre. Majd ha érzem, hogy tudok valami értékeset produkálni, akkor igen... lehet szó róla. Eddig csak a magam szórakozására, tisztán kedvtelésből csináltam.

— Uj hegedűket is csipált?

— Hogyne, azelőtt egyre-másra készítettem. Külföldi művészek vették meg. Szó nélkül 10.000 lejt megadtak mindegyikért... Most nincs egyetlen saját készítményű hegedűm sem. Nem érek rá behatóbban foglalkozni vele. A feleségem most esett át egy súlyosabb természetű operáción, a gyerekek, az én két jó fiam (az egyik hat éves, a másik tizenkettő) himlőt kaptak s alighogy felgyógyultak. Azután készülök a bucurestli távirás-versenyre, ahol remélem díjat szerzek. Erdélyből csak én neveztem be, hiszen nekem ez nem újdonság. Négy év előtt részt vettem az Olaszországban rendezett világversenyen, mint egyedüli erdélyi kiküldött és nyertem is...

A szekrényhez lép, érmekeket vesz elő, csil-

Hét szökött fegyenc után nyomoz

A galatai fegyintézet legveszedelmesebb gonoszlelvői Arad felé szökök — Menekülés a falakon keresztül — Az egyik szökött fegyenc gyilkosságért volt elítélve

— Az egyik szökött fegyenc gyilkosságért volt elítélve

Az aradi ügyészség ma rendkívül érdekes távirati megkeresést kapott a iasi-i ügyészségtől. A távirat közölte az aradi ügyészséggel, hogy a galatai fegyházból hét veszedelmes bandita szökött meg, akik az eddigi nyomozás adatai szerint Erdélybe szöktek át és valószínű, hogy Arad felé tartanak azzal a céllal, hogy itt a határon Magyarországra szökjének át. A szökést az eddig beérkezett jelentések szerint Eugen Disciu nevű 20 éves fiatal fegyenc tervezte ki, akit husz évi fegyházra ítéltek, mert Barladban megölte Chirculescu ügyvédet.

Az elmúlt hét szombatján a fegyház rabjai fürdőt kaptak. Ruháikat erre az időre a fogház fertőtlenítőjébe vitték s a fertőtlenítés időtartamára polgári életükből hozott ruháikat szolgáltatották ki részükre, amelyeket a fürdő mellett egy kamrában tart a fogház igazgatósága.

Rendkívül érdekes, hogy a fegyintézet hét legveszedelmesebb gonoszlelvője került be egyszerre a fürdőbe. Ugylátszik a szökés elő lehetett készítve, mert a banditáknak reszelőjük és vasszerszámaik voltak.

A fürdő fala a régi temető falához épült, ezért nem is volt olyan vastag, mint a fegyintézet többi fala. A temetőfal viszont száz év-

Marcel Guerlain Romániában

Mit jelent Marcel Guerlain a modern nő számára?

Néhány bevezető szó.

Bucuresti levelezőnkől azt az értesítést kaptuk, hogy a párizsi Marcel Guerlain művek elhatározták, hogy Romániában is bevezetik világhírű eredeti gyártmányaikat. Hogy ez mit jelent a mai nő szempontjából azt rövid cikkben elmondani nem lehet.

Marcel Guerlain ma a Nyugaton egy olyan név, mely vezető szerepet játszik, Európa parium iparában. Nagyszerű minőséget szédületes olcsó áron — ez az amit a Marcel Guerlain művek az európai piacra hoznak.

A nyugati modern nő részére nem létezik más arcápoló és szépítő szer, mint

Marcel Guerlain-Puder (Masque Rouge, Redoute Masque 8 & 9)

Marcel Guerlain — Ajakruzs

Marcel Guerlain — Barnaszemfesték

Marcel Guerlain — Arcpircsító

Marcel Guerlain — Pariumök.

Az eredeti gyártmányok az eredeti védjeggyel vannak ellátva.

Most már Románia elegáns hölgyei is beszerezhetik olcsó áron az értékes és sokrabecsi eredeti párizsi Marcel Guerlain gyártmányokat. A Marcel Guerlain cikkek Aradon, a Pariumeria „Elite”-ben Pálffy Ernőnél Bul. Reg. Maria 1. kaphatók.

Azt hisszük nem tévedünk, ha feltételezzük, hogy ez a jó hír az itteni hölgyközönség körében nagy örömet és meglepetést fog kelteni.

logó érdemrendeket, amelyek bársony tokokban alusszák álmukat. Egy elfakult, kopott tokból meleg ragyogású arany érdemkereszt kerül elő. Zalay elnézi hosszasan, elgondolkozva, majd megszólal:

— Ezt becsülöm közel száz érdemrendem közül a legjobban! — mondja halkán... Végigharcoltam a világháborút, ezt a becsületért kaptam. — A tokban mosolyogva, melegen ragyog a Ferenc József arany érdemkereszt...

Bucszóul előveszi legrégebb hegedűjét, egy kétszázéves Quarnerit. Talán ez női leginkább a szívéhez, ez a kopott, rendkívül karcu hangszer. A Quarneri ezüst hangjai üveg-lábakon lopóznak utánunk, amikor elhagyjuk az „ezermester” házat. Valami könnyű, fel-emelő, vidám érzéssel távozom abból a hajlékból, ahol a huszadik század embertipusa él, az az ember, aki a modern technika erőt akarja megszélesíteni, hogy az örök művészet szolgálatába állítsa.

Csányi Piroksa.

nél idősebb volt, porladóvá vált és azt átfurni a gonoszlelvőknek könnyen sikerült. A megcített vizsgálat szerint a szökevények előbb lefirtészték egymás kezéről és lábáról a bilincskéket, azután láttak csak munkához.

Szökésük úgy történt, hogy keresztültörték a fogház, valamint a temető falát olyan nagyságban, amelyen egy ember keresztül tudja magát nagy nehézségek árán préselni. Este-felé feltűnt a fegyöröknek, hogy a hét rab sokáig marad a fürdőben, feltörték az ajtót és ekkor állapították meg a szökést. A rabok polgári ruhában menekültek el és így a környéken nem okoztak feltűnést. A gonoszlelvők legtöbbször 15—20 évi fegyházra volt ítélve s mindegyiket mint mindenre elszánt embert ismerték a fegyintézetben. Mivel a nyomozóhatóságok valószínűnek tartják, hogy a gonoszlelvők szökésük alkalmával rablásokat fogtak elkövetni, csakhogy pénzhez jussanak, a szökésről kör-táviratban értesítették különösen a határmenti, így az aradi ügyészséget is. Az intézkedés megtörtént a szökött fegyenc elfogatására.

Bármely könyv vagy kotta KERPEL-nél!

„MOTORDELTA“ Kelly, Arad, Str. Alexandri 5. Mindent a legolcsóbban autóhoz és motorkerékpárhoz. (volt Salacz-u.)

Színház — Irodalom — Művészet

* Ma este: Gelinek Lotte bel-canto ének-mesternő növendékeinek hangversenye a Minorita Kulturházban. Rendkívül nagy érdeklődés nyilvánul meg városszerte Gelinek Lotte, az ismert énektanárnő növendékeinek művészi műveltségének hangversenye iránt, amelyet vasárnap este, pontosan fél 9 órai kezdettel tartanak meg az aradi Minorita Kulturház nagytermében. A hangverseny alkalmat nyújt Arad zenekedvelő közönségének arra, hogy egyrészt az ének-mesternő régi, már ismert nevű tanítványait ismét hallhassa, másrészt pedig hogy új, eddig még nem szerepelt tehetségeket üdvözölhessen az aradi zeneművészet berkeiben. A művészileg összeállított műsor gazdagsága miatt pontosan fél 9 órakor kezdődik és keretében olyan koncertszámok is szerepelnek, amelyeket Aradon eddig még nem adtak elő. A változatos programm kiemelkedő számai között foglal helyet egy kvartett a Faust operából, azonkívül a Pjilangó kisasszony c. Puccini-opera nagy duettje is. Az összes énekszámokat dr. Stauber Andorné kíséri zongorán. Énekelnek: Vancu Olympia, Salamon Margit, Stauber Vica, Mramor Irma, Klein Klára, Kompas Vilma, Frank Mária, Neuman Etel, Erdős Irén, Samu Gyula, Lázár Jenő, Weisz Sándor, Szarvadi József, Budai Károly. Az előadás teljes jövedelmét az árvíz-károsultak javára fordítják. Jegyek az esti pénztárnál kaphatók.

Új könyvek

Bertrand Russell: Kína és a kínai problémák. Kína, a menyes birodalom, a maga titokzatos életével minden időkben izgatta az európai embert. Kína roppant testének szétszaggatottsága, belső pártarcái, érthetőség teszik, hogy a fürgé Japán a torkára tudott ugrani és halálos fojtogatással fenyegeti. De megismerjük azokat a rejtett erőket is, melyek reményt adnak, hogy Kína mégis talpra áll, s lerázza magáról ellenségeit. Nagyon tanulságos munka Russell professzor könyve, melynek legnagyobb dicsérete az, hogy sokkal többet ad, mint amennyit címében ígér. A fordítás Geszti Lajos kitűnő munkája. Ára 90 lej. Kapható minden könyvkereskedésben, ahol nincsen, Lepagenál Kolozsvár. Kérje az Atheneum könyvszenzációk jegyzékét.

Vicki Baum: Helén doktorkisasszony. Vicki Baum nevét a magyar közönség a Grand Hotel című regényéből és mulatságos színműveiből ismeri. Helén doktorkisasszony története, mely Bródi Lili pompásan gördülő fordításában jelent meg az Athenaeum 68 lejes könyvei közt, rengeteget árul el a mai női lélekről, női problémákról, a dolgozó nőről, a szerelmes nőről, az érző nőről és a gondolkodó nőről. A kitűnő regény az Athenaeum sorozatának 5. köteteként jelent meg. A sorozat 12 kötet lesz. Egyik pompásabb a másiknál, 300—400 oldal fehér papíron diszvázonkötésben. Kérjen ingyen részletes prospektust bármely könyvüzlettől, vagy Lepagetől Kolozsvár.

Megkezdték Aradi Viktor kémkedési bűnperének tárgyalását

Különböző természetű információkért tizenkétezer lej havifizetést kapott a szovjettől — A nevek jelentősége — Az első napon a vádiratot olvasták fel

Tegnap kezdte meg a bucaresti-i hadbíró, **Silber Herbert** mérnök és **Aradi Viktor** író hazaárulási perének tárgyalását. Magyaránnyó óvatossági rendszabályokat léptettek életbe a tárgyalás alkalmából, hogy megakadályozzák mindenféle tüntetési szándékot. A felolvasott vádirat szerint Aradi Viktor újságíróként járta végig Erdély városait, majd a román kikötőket és mindenütt katonai természetű információkat szerzett a szovjet kém-szervezet részére. A szerzett információkat Bécsbe küldötte, különböző aláírásokkal, így a **Jenő** név közlőzetési információkat jelentett, a **Ferdinánd**

Az „M“ düsseldorfi rém főszereplője az aradi Löwenstein László

Egy újabb aradi tehetség tart a karrier csúcspontja felé — A híres filmszínész Aradon fogja tölteni nyári szabadságát

Nagyon sokan élénken emlékeznek még Aradon erre a hátborzongatóan rémes filmjelenetre, amelynek leírása után előtünk áll Kürten Péter, a düsseldorfi kéjgyilkos kiválóan karakterizált, teljes „illuziót“ keltő figurája. Egy fiatal színész tűnt fel ebben a kriminálszerepben, névszerint **Peter Lorre**, akiről hetekig beszéltek Aradon az „M“ című filmpremierje után. Peter Lorre alakítása egy csapásra a világhír szárnyára emelte az eddig ismeretlen filmszínészt. Nem sokan tudják azonban Aradon, hogy Peter Lorre művészneve alatt az **aradi származású Löwenstein László bujkál meg**. Ki ne emlékezne még a kedves öreg Löwenstein bácsira Aradon, az aradi zsidó hitközség alkalmazottjára? Anja Aradon született, itt is nősült meg és a kis László Aradon látta meg a napvilágot. Löwenstein Lajos, Peter Lorre apja banktisztviselő volt Aradon, majd nem sokkal fia születése után Budapestre költöztek fel. Itt nőtt fel Löwenstein László és itt járt iskolába, majd Bécsbe került, ahol folytatta tanulmányait.

Hogy hogyan lett az aradi Löwenstein Lászlóból Peter Lorre, a világsiker aratott „Mörder“ című film főszereplője, azt elmondja **Friedmann Sándor**, a filmszínész Aradon élő unokabátyja. Friedmann Sándor az aradi Vadászkiert kávéház jazz-dobosa, minden este ott veri a taktust a divatos jazz-slágerkezekhez.

— Peter Lorre soha sem járt színiiskolába. Az anja Budapesten volt egy fonógyárban tisztviselő, ahol most úgy tudom igazgató. Három testvére él még, az édesanyja meghalt. A színészi karrierjét úgy kezdte, mint általában a született tehetségek kezdeni szokták: három éven keresztül játszott Bécsben előbb kisebb, majd nagyobb szerepeket. Senki sem fedezte fel, csak úgy egyszeriben feltűnt. Feltűnt, még pedig a **„Pioniere aus Ingoldstadt“** című hatalmas sikert aratott vígjátékban, amelyben vezetőszerephez jutott.

Hat szerződletési ajánlat

Különböen egészen rávall erre a fiatal, markáns tehetségre az a körülmény, amely a bécsi Schiffbauerdamm színházba vitte. A „Pioniere“ című darabra egy színészt kerestek. Peter Lorre jelentkezett, szerződtek és fellépett, még pedig olyan sikerrel, hogy a premier után hat színháztól kapott szerződletési ajánlatot, közöttük **Reinhardtól is**. Jelenleg Reinhardt berlini színházának prominense Peter Lorre, aki rakétaszéri karriert futott be. Az egyik bécsi lapban nyilatkozik karrierjéről az ujonnan feltűnt filmsztár, aki kijelenti, hogy

magyar származású. Aradon született és — a **Liliomot szeretné eljátszani...**

Friedmann Sándor, a Vadászkiert jazz-dobosa elmondja még, hogy egy nővére ment férjhez Aradon Lorrenek, azonkívül kiterjedt rokonsága van, akik meghívták a nyárra vendégségbe és remélik, hogy a nagy filmszínész nem felejtette még el szülővárosát és rokoni kapcsolatait, amelyek Aradhoz fűzik. Tehát minden valószínűség meg van ahhoz, hogy Peter Lorre, az aradi Löwenstein László azei nyári szezon Aradon tölti el, a düsseldorfi rém filmalakja a Maros hullámaiban fog fürödni és az aradi strandon udvarol majd a szép leányoknak, asszonyoknak...

Tehát ismét kiderült egy emberről, aki felszaladt a világhírnév ragyogó csúcára, hogy — aradi, Aradon született és itt élte gyermekkorát. Löwenstein László kivételes tehetséggel még sok dicsőséget fog hozni a színjátszás és filmművészet terén szülővárosára és büszkék lehetünk a „Mörder“ alakítójára, akinek karrierjéhez nekünk van a legtöbb közünk.

A magyar filmcsillagok

A berlini filmvárosban, Neu-Babelsbergben él az aradi Peter Lorre és egymásután játsza a leghálásabb karakter szerepeket. A berlini filmfronton különben az első vonalban állanak Peter Lorrevel együtt a magyar sztárok, akiknek neve mind elismert, jóhangzású márka. A temesvári származású **Pressburger Imre**, a bombasiker aratott „Ronny“ szerzője ma az UFA első dramaturgia, nevét egymásután olvashatjuk az Aradra is elkerülő filmoperettek plakátjain. **Verebes Ernő** már régen befutott Berlinben és berlini tudósítónk szerint valószínű, hogy a közeljövőben **Eggert Mártával** együtt romániai turnéra jön és Aradra is ellátogat. Berlinben tiszta magyar kultusz van, ugyannyira, hogy a magyar sztárok maholnap magyar kolóniává alakítják a filmvárost. Ebben a magyar kultuszban mindenesetre nagy szerepet játszik az aradi Löwenstein László népszerűsége is, aki ha nevét művésznévvel cserélte is fel, a szívében megmaradt magyar-nak. (—i.)

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Kovaszinci községi illetékek. Szíves érdeklődésükre ezuton közöljük, hogy a kovaszinci kereskedők és iparosok az 1932. évre az egyenes adók összevonásáról rendelkező 72. törvénycikk utasításai alapján kategóriák szerint az alábbi illetékeket tartoznak fizetni: Kereskedők és iparosok az állami adókövetési alapjuk 3 százalékát fizetik. A földtulajdonnal rendelkezők ugyancsak 3 százalékot fizetnek, ha épülettulajdonosok, akkor 6 százalék a fizetendő községi illeték. Szabadfoglalkozásúak szintén 3 százalékát kötelesek fizetni állami adójuk kivételét alapján. A kulcs, illetve a fizetendő összeg nagysága komplikálódhatik, ha amennyiben, ha egy kereskedő ingatlanal is rendelkezik, akkor mint kereskedő fizet három százalékot, mint ingatlantulajdonos ugyancsak három százalékot. Ha iparos, akinek háza van, akkor mint iparos fizet 3 százalékot, mint ingatlantulajdonos pedig 6 százalékot. Mindezekon felül a fenti kategóriákat illetőleg a helyi adminisztrációról szóló törvény 430. paragrafusa arról intézkedik, hogy a fenti összegnek 50 százalékát, tehát a 3—6 százalékos felét mint úgynevezett „Cote suplimentare“-t kötelesek megfizetni.

L. Z. Illa és W. J. Arad. Örülünk, hogy közérdekű cikkeink felkeltették szíves érdeklődésüket. Gondunk lesz rá, hogy kíváncsiaknak megjelölőleg hasonló témákra rövidesen visszatérjünk.

A nagyapa 1864-ben harcolt Arad megmentéséért, az unoka 1932-ben teljesítette kötelességét

Borlodon Koszta az 1864-es árvizveszély idején dicséret oklevelet kapott a helytartótanáctól — Borlodon János, az unoka most küzdött az áradó Maros gátjain

„Nagyapa, én is megtettem a kötelességemet!”

1864. június 19. Perzselő napsugár tüzött a hömpölygő Maros árjára. De a víz csillogó tükre nem verte vissza a vidám fürdőzők arcát, mint más esztendőben, rémült szemek meredtek a fékevesztett hullámokra, amelyek megsemmisítéssel fenyegették a várost. A szélszélyes folyó nöttön-nőtt, vésztes morajlással ostromolta az ár a gátakat, amelyekre nagy tömegekben vonult fel a lakosság, hogy megvédje a várost.

Ugy látszott, hogy emberi erő itt már nem segíthet. A töltések már csak órákig állhatnának ellent a heves ostromnak. S akkor mindennek vége. A parton nyüzsgő embertömegek közül egyszerre csak felhangzott a kiáltás:

— *Itt már csak az Isten segíthet rajtunk. Jöjjenek tehát az Isten felszentelt papjai és kérjenek könyörületes számunkra!*

Egy óra sem telt belé és ott állott hét valóságfelekezet papja, diszes ornátusban a háborgó folyó partján. S hét vallásnak hét papja egyszerre küldötte fohászát az ég felé. Körülöttük, a Maros vésztes morajlása közepette, elcsukló hangon imádkozott a tömeg. Felsírt, az egekig hatolt a síró kiáltás:

— *Isten, segíts!*

Vésztesen kongtak a harangok, egy veszendő város fajkiáltását küldötték szerte. Közben pedig erejüket megfeszítve dolgoztak a munkabíró férfiak a gátak megerősítésén. Az első sorokban, szinte emberfeletti energiával, ott küzdött Borlodon Koszta, tekintélyes aradi háztulajdonos, aki napokon keresztül nem ismerte a pihenés fogalmát.

A Maros csak nőtt, de felmagaslottak a gátak is, amelyek megállást parancsoltak a várost elnyeléssel fenyegető áradatnak. Tíz hosszú napon át tartott a harc, tízszer huszonnégy órán keresztül folyt a szakadatlan munka, amely végül is megmentette Aradot a pusztulástól. A veszély elmúltával pedig a polgárság vezérei, a védelem önfeláldozó katonái, dicséret oklevelet kaptak Arad akkori vezetőitől.

Elfakult irás beszél a hős nagyapáról

Itt fekszik előttem az elsárgult irás, amely Borlodon Koszta aradi polgár nevére szól. Ime a pontos szövege:

Arad szab. kir. város polgármesterétől.
1050. é. n. — 1864.

T. Cz. Borlodon Koszta urnak — A nagyméltóságú magyar kir. helytartótanács f. évi július hó 18-án 57.872. sz. a. meghagyandónak találta, miszerint t. cz. uraságnak a f. évi június hó 19-én kezdetét vett és 29-én megszünt rendkívüleg veszélyes árviz alkalmával kifejtett tevékenysége és színi nélküli fáradozásáért a fen dicsért magas kormányzéknek teljes megelégedését kifejezem.

A mádn ezen magas meghagyásnak teljesítését szives kötelességemnek tartanám, felhasználom az alkalmat őszinte köszönetemet az iránt nyilvánítani, miszerint a város összes lakosságának veszélyben forgott vagyonaának megmentése körül kiválólag közreműködni sziveskedett. — Arad, 1864. évi

Július hó 29. Weisz Károly cs. kir. megye-törvényszéki tanácsos, h. polgármester.

A dicséret oklevél a szekrény mélyére került, hogy példát mutasson a késői utódoknak a polgári önfeláldozásra.

És példát is mutatott. Majdnem hét hosszú évtized múltán.

1932. április 6. Kisérteties szirénabugással rohant a mentőautó a városon át. Szájról-szájra futott a rémhír: a Maros áttörte a vasuti töltést, az ár előtötte Miklakát és veszély fenyegeti Aradot. A külvárosokban jajveszékelés, kétségbeesett segélykiáltások harsogtak túl a házak falait ostromló ár zugását. Tompa dübörgéssel döltek romba a lakóházak, Szent Bertalan-éjszakát rendezett a fékevesztett Maros. Az arcokra kiült a rémület:

— Mi lesz? Mit hoznak számunkra az elkövetkező órák?

A város polgárai rohantak a gátakra. Hatóságok, katonatisztek, orvosok, ügyvédek, hivatalnokok vállvetve dolgoztak, hogy megállást parancsoljanak a pusztító árnak. Arad templomaiban pedig éjszakákot át szállott az ima az egek felé, könyörületes kérve — mint hét évtizeddel előtte — a város számára. A templomok telve öregemberekkel, asszonyokkal és leányokkal. Egy végveszedelemben levő város könyörgött, muljon el fejük felett a fenyegető vész.

S közben, künn a partokon folyt a munka. Mindenki, akinek szívéhez nőtt a város, ott dolgozott az összeomlani készülő töltéseken.

Aradon számosan jelentkeztek a konstantinápolyi társasutazásra

Április 18-án jár le a jelentkezési dátum

A Wagons-Lits-Cook általános érdeklődést kiváltott társasutazására való jelentkezés már a közeli napokban lezárul. A minden kényelemmel ellátott modern hajó, amely a társasutazás résztvevőit Konstantinápolyba szállítja, április 29-én indul és erre való tekintettel az utazást lebonyolító világvállalat *jelentkezéseket már csak április 18-ig fogad el.* Mindazonnak, akik eddig a dátumig jelentkeztek a vállalat megszerzi a közös utlevelet.

Rendkívüli esetben április 18-án tul is elfogad a Wagons-Lits jelentkezéseket. Ezek viszont csak feltételes jelleggel bírnak és a jelentkező csak akkor vehet részt valóban a társasutazáson, ha a hajón még hely mutatkozik. Ugyanakkor az április 18-ika utáni jelentkezőnek külön utlevelet kell váltania és meg kell fizetnie a török vizumot is.

Az egyhetes társasutazás, amely Törökország fővárosával és annak környékével ismerteti meg a látogatót, rendkívül élvezetesnek ígérkezik. Kevés olyan város van, amely olyan különös varázst gyakorolna a kirándulóra, mint éppen Konstantinápoly. A társasutazáson résztvevők meglátogatják Konstantinápoly festői környékét is. A költségek oly minimálisak, hogy ezzel is magyarázni lehet a társasutazás iránti nagy érdeklődést. Így: I. oszt. hajó és II. oszt. vasuti jegy Lei 11.000.

1932. május hó 4-18-ig.

EGYETEMES és NEMZETKÖZI

Több mint 8000 kiállító azon 34 nemzetiségből, kik az 1931-es Párizsi mintavásáron is résztvettek, teljesen elfoglalva a területtel Párizsi kiállítási parkot. (40 hektár)

PÁRIZSI MINTAVASÁR.

A bátor küzdők sorában pedig harcolt az unoka: Borlodon János önkéntes, Heretiu Mircea orvoskapitány asszisztense. A már régen temetőben porladozó nagyapa szelleme lebegett felette s biztatta kitartásra. Mintha a láthatatlan szellem suttozta volna feléje:

— Dolgozz csak fiam, ne félj. Én is itt állottam valaha és küzdöttem Aradért. Ne lankadj, harcolj, mert győzni fogsz.

A méltó unoka

Borlodon János pedig küzdött, harcolt sokezed magával a romboló áradat ellen.

Egy évtizednek tetsző, hosszú hét után elmult a veszély fejünk felett, Arad megmentült a pusztulástól.

A fiatal önkéntes pedig a nagy munka végeztével hazament, kikereste a mult emlékeit közül az elsárgult papirlapot, az elfakult irással és nyugodt lelkiismerettel suttozta a láthatatlan szellem felé:

— Nagyapa, én is megtettem kötelességemet...

Marosi Rudolf.

EXQUISITE PENSIO
Budapest, IV., Piarista-uca 6.
Telefon: Aut. 885-89.
Elsőrangú családi otthon. Uccai szobák, gyönyörű kilátással a Gellért hegyre. A Dunakorzó mellett. Központi fűtés. Hideg-meleg folyóvíz.

HORVÁTH
Rádió-klinika
javít
átépít
karbantart
Str. Cercetasilor (Szt. Pál-u.) 7.
Akkumulátor töltés.

Vasárnap a Szondy-gyógyszertár egész nap nyitva. Arad, Str. Consistoriului. Telefon 6-61.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A Budapesti Nemzetközi Vásár az egészség szolgálatában

Népszerű orvostudományi előadások és közegészségügyi kiállítás a Budapesti Nemzetközi Vásáron

A Budapesti Nemzetközi Vásár vezetősége elhatározta, hogy a május 7-től 16-ig tartó vásár népszerűbbé tétele végett, egy közegészségügyi kiállítást is rendez, amelyet állandó egészségügyi előadássorozattal bővíti ki. Ezért a Budapesti Nemzetközi Vásár vezetősége megállapodott a dr. Gerlóczy Zsigmond vezetésével, hogy ez az egyesület a magyar orvosi kar kitűnősegeit a Nemzetközi Vásár propagandisztikus hivatásának szolgálatába állítja és felkéri őket, hogy a vásár területén, a kiállításnak ujjonnan épült kongresszusi csarnokában díjmentes előadásokat tartsanak a legfontosabb közegészségügyi kérdésekről. Az előadássorozatokban többek között szó lesz az alkohol és nikotin szerepéről az ember egészségét illetően.

A háztulajdonosok és bérlők teendői az új törvény alapján

Írta: Dr. Nagy László
(Első közlemény)

Előfizetőink közül többen azon kéréssel fordultak szerkesztőségünkhöz, hogy lapunkban ismertessük az új lakbértörvény alapján a háztulajdonos és a bérlő teendőit. Ezeknek a kéréseknek dr. Nagy László ügyvéd alábbi érdekes cikkének leközlésével teszünk eleget.

Ezekben a rettenetes napokban mindnyájunk felkelt a szerencsétlen, elpusztult, tönkrement emberek iránti részvét tölti el. Első pillanatban tehát úgy tűnik fel, mintha minden más elvesztette volna aktualitását. Azonban a napi élet problémái egy pillanatra sem szünetelnek, különösen ha azok fontos és nélkülözhetetlen célokra vonatkoznak. Bizonyára ezek közé tartozik a lakáskérdés. Nagy érdeklődéssel fordul tehát mindenki az új lakástörvény felé, amely egy esztendőre jogi bázisul szolgál és — amennyire lehetséges — a háztulajdonos és bérlő között egy bizonyos nyugvópontot állapít meg. Szükség van erre, mert az utóbbi időben a helyzet sajnálatos módon elmérgesedett és nem egyszer heves kitérésekre vezetett.

Nem szándékozom a törvény egész komplexívával foglalkozni, hiszen vannak annak egyfelől olyan rendelkezései, melyekkel a törvény szövegének ismertetése után mindenki tisztában van, másfelől olyanok, melyek csak technikai jelentőségűek. Csúpnán azon alapvető rendelkezéseket akarom megvilágítani, amelyeknek pontos ismerete egy háztulajdonosoknak, mint a bérlőknek nélkülözhetetlen.

Milyen bérleti szerződéseket hosszabbít meg a törvény?

Az új törvény a bérleti szerződések két csoportját hosszabbítja meg 1933 április 23-ig:

Az egyik csoportba tartoznak mindazon lakbérleti szerződések, melyeket az 1931-es lakástörvény eddig is meghosszabbított, tehát az eddig is „védett” lakások bérlete. A meghosszabbítás kedvezménye átszáll az 1932 április 23. előtt érhak köztisztviselő és nyugdíjas özvegyére vagy kiskorú gyermekeire is. A védelmi idő letelte alapján hozott kilakoltatási ítéletek végrehajtása egy évre felfüggesztetik, egyéb okból (bérnemfizetés, stb.) hozott kilakoltatási ítéletek természetesen végrehajthatók.

A már eddig is védett lakók mellett a törvény a bérlők egy másik csoportját is részesíti a szerződések meghosszabbításának kedvezményében:

leg, továbbá a tuberkulózis, a rák, a gyomor- és a fertőző betegségek problémáiról. Külön előadások lesznek a ruházkodás egészségügyéről, a helyes táplálkozásról, az iparegészségügyi kérdésekről, a sportolás és a cserkészlet egészségügyi jelentőségéről, a magtalanság problémájáról és még számos olyan kérdéstről, mely a mai ember és a mai család problémája lett.

Az előadássorozattal kapcsolatban rendezett egészségügyi kiállításon bemutatásra kerül a népegészségügyi múzeumnak, a bakteriologiai intézetnek, a Stefánia Szövetségnek gondosan összeválogatott tudományos anyaga is. Ugy a népszerű egészségügyi előadások, mint a közegészségügyi kiállítás iránt nemcsak Magyarországon, hanem a külföldön is széleskörű érdeklődés nyilvánult meg.

1933 április 23-ig meghosszabbítja mindazon városi ingatlanok bérletét, melyekben a bérlő kereskedést folytat, kisipart vagy kézművességet üz, ha foglalkozását 1932 április 23-át megelőző 5 éven át ugyanazon helyiségben személyesen folytatta. Ezen rendelkezés a kereskedelmi társaságokra, gyógyszerüzemekre is vonatkozik.

A fenti két kategóriába nem tartozó ingatlanok bérlete a felek megegyezésének szabad tárgya. A törvény azonban megállapítja azon határt, melyet a bértul nem haladhat, vagyis a szabad rendelkezés alá eső bérlemények bérét maximálja. Itt merül fel az a kérdés, mellyel a nagyközönség egyáltalában nincsen tisztában, t. i. hogy vajon kötelező-e ezen esetekre is a bérleti szerződés meghosszabbítása, ha a szerződéses idő lejártával az eddigi bérlő a maximális bért a háztulajdonosnak felajánlja? Bár a törvény szövege e tekintetben világos rendelkezést nem tartalmaz, az összes intézkedések alapos egybevetése után a kérdésre határozott nemmel kell felelnünk.

Ki mennyi bért fizet?

A meghosszabbítás kedvezményében részesülő bérlők első csoportja, tehát az eddig is védett lakók annyi bérj fizetnek, mint eddig. A köztisztviselők s nyugdíjasok által fizetett lakbér kiegészítéseképpen az állam a következő évre is ugyanazon összeget fizeti ki a háztulajdonosoknak, mint az 1931-32. évben. Ezen különbözetet az állam 1933 január 1-március 1 időközben köteles kifizetni.

A meghosszabbítás előnyében részesülő bérlők második csoportja (tehát az 5 év óta egy helyben kiskereskedést, kisipart üzők, stb.), az összes többi kereskedők és iparosok (tehát akik nem 5 éve bérlők ugyanazt a helyiséget) és végül az összes szabad rendelkezés alá eső városi lakások bérlői és albérlői által fizetendő bérösszeget az 1932 április 23-1933 április 23-ig terjedő időre a törvény maximálja és pedig a következőképpen: Alapul veszi az 1929 október 26-án fizetett bért, ha pedig valamely bérlemény bére ezen időpont után még emelkedett volna, egy a magasabb bér veendő a számítás alapjául. Ha a bérelt ingatlan vagy lakrész nem áll többől 10 szobánál (mellékhelyiségek nem számítandók) és a háztulajdonos egyetlen ingatlantulajdonosa, az alapul vett bér 25 százalékkal, minden más esetben 30 százalékkal szállítatik le s ez a törvényes legmagasabb házbér. Minden magasabb bér megállapodás érvénytelen, de ha a felek a törvényes kiszámításnál alacsonyabb bérben egyeztek meg, ez a megállapodás az irányadó. Ez a maximálás nemcsak a jelenlegi bérlőkkel kötött szerződésekre vonatkozik, hanem az 1932 április 23-a után életbelépő vagy ezután kötendő szerződésekre is.

Olcsó gyári árak

a Segesvári selyemgyár lerakatában:

Crepe de chine Lei 105.—
Crepe Mongol Lei 125.—
Crepe Mirabella Lei 156.—
Crepe Georgette Lei 190.—

WEISZ SANDOR divatruház Strada Bra-tianu (Weitzer J.-u.) 2.

Megkönnyítették a Magyarországból tranzitált áruk átvételét

A kompenzációs pénztár leirata még nem érkezett meg Aradra

Bucurestiből jelentik: A Kompenzációs Pénztár felállítása óta igen nagy nehézségek támadtak az importnál. A külföldről behozott áruk hetekig a határon hevernek, amíg a vámhivataloknál az előirt formások megtörténnek. A magyar külkereskedelmi hivatal bucuresti kirendeltsége ma felhívást intézett mindama cégekhez, amelyek Magyarországból származó vagy Magyarország által tranzitált árut importálnak Romániába, hogy a vonatkozó irataikat terjesszék elő a magyar külkereskedelmi kirendeltség bucuresti-i képviselőjéhez, Str. Lipsani 102. szám alá, ahol az ügyeket 48 óra alatt elintézik.

Mai lapszámunkban a Rador távirati-iroda jelentése alapján megemlékeztünk arról, hogy a Kompenzációs Pénztárhoz intézett kérvényekett április 18-tól május elsejéig ideiglenesen a Banca Nationala aradi fiókja is elvégezheti. Az intézkedésre vonatkozóan ma érdeklődtünk a Banca Nationala aradi fiókjánál ahol azt a választ kaptuk, hogy a Kompenzációs Pénztár leirata még nem érkezett meg Aradra. Ez azonban nem zárja ki azt, hogy az intézkedés megne történt volna. Általános az a vélemény, hogy a Kompenzációs Pénztár intézkedése a vasárnapi postával érkezik meg a Banca Nationala aradi fiókjához.

— Megállapították a cukorrépa árát. A cukorrépatermelők szövetsége az alábbi sorok közlésére kérte fel lapunkat: Szövetségünk tagjait ezúton értesítjük, hogy a kormány a folyó évi termésű cukorrépa árát métermázsánként 63 lejben állapította meg, olyképp, hogy 45 lej folyó évi december hó 15-én, 18 lej pedig 1933. év augusztus hó folyamán fizetendő a gyár által a termelők részére. Az elmúlt 1931. évben átadott cukorrépa árát a kormány ma sem állapította meg, de most folyó erről a tárgyakasok s remélhető, hogy rövid idő alatt ez a kérdés is elintéztést nyer, amit a lapok útján fogunk szövetségünk tagjainak tudomásul adni. Arad, 1932. április hó 16-án. Az Erdélyi Cukorrépatermelők Szövetségének aradi tagozata nevében: Purgly s. k. elnök. Alföldy s. k. előadó.

— Aradi birtokcsere. Csenadán Lenka eladta a Strada Grivitei 73bb. számú ház 182 négyszögöles telkét 5000 lejért Blabolyi Sándor és nejeének. Kevecerán Constantin eladta a Starada Sava Raicu 9. számú házat 95.000 lejért Lipták Mihály és társainak. Argyelán György és neje eladták a Calea Saguna 20. számú házat 42.000 lejért Burzeu György és nejeének. Özvegy Nagy Józsefné elajándékozta a Strada Ghiba Birta 32. számú ház fele jutalékát 60.000 lejért Nagy Lajosnak. Sfarale György és neje elajándékozták a Strada Trenului 89. számú házat 40.000 lejért Jung Honkának. Özvegy Komráth Jenőné eladta a Str. Calvin János-uccai házat 380.000 lejért Leitinger Mihálynak. Jancsin Ferenc és neje eladták a Strada General Cernat 17. számú házat 170.000 lejért Rösél Mayer és társának.

Az Orth. Izraelita Nőegylet tea-délutánja az árvizkárosultak javára ma d. u. 5 órakor Str. Unirei (v. Fábrián-u.) 9. szám alatti táncteremben.

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy **kitűnő minőségű, saját termésű. MINISI BOROK** és **PÁLINKÁK** árát leszállítva hozzuk forgalomba. Ajánljuk dusan felszerelt bűfiénket, elsőrendű konyha, olcsó árak. Abona 4 fogásos ebéd és vacsora havi 800—900 lej.

MINISANUL-étterem Str. Unirii No. 14. (Fábián-uca)
BORÁRAK: Minisi asztali 10. Bakator 15. Furmin 20. Szikla 20. Rizling 20. Muscot 25. Vörös 25. Asszu 40 Lel.

Szálloda, étterem, kávéház- és korcsmatulajdonosok szindikátusának közleményei

Ezuttal hozzuk kartársaink szíves tudomására, hogy a kártyára vonatkozó legújabb rendelet értelmében minden vendéglős, korcsmáros stb. köteles legkésőbb f. évi június hó 15-ig a teljes kártyakészlettel, valamint regiszterrel együtt a Monopolhivatalnál jelentkezni. A teljes kártyakészlet — a rendelet értelmében — bevonatik, aminek tényleges megtörténtét a hivatal a regiszterbe bevezeti.

Ezen kártyákat a tulajdonosok vissza nem kapják, ellenben a regisztert igen.

Mivel a Szindikátusunk vezetősége ezen rendeletet reánk nézve feltétlenül sérelmesnek találta, már a mai napon átirattal fordult az itteni Monopolhivatal főnökéhez, amelyben kérte, hogy interveniálni sziveskedjék a Monopolbucuresti-i igazgatóságánál aziránt, hogy a kártyák anélkül, hogy a C. A. M. körbélyegzője meglátszik-e vagy sem, fogadtassanak el, továbbá, hogy a beszoigáltatott kártyákért cserébe más kártyákat kaphassanak az azokat beszoigáltatók. Annál is inkább, mivel abszolút megindokolatlan volna az, hogy a drága pénzen vett kártyákat — melyekkel ugyszólván még nem is játszottak — beszoigáltassák, anélkül, hogy ellenértékül valamit is kapnának a tulajdonosok.

Különbön ezentul a kártyákat regiszter nélkül bárki beszerezheti magának a trafikokban.

Átiratunk eredményét a lapokban annakidején közölni fogjuk.

= **Elárverezett bórkereskedés.** Az első kerületi adóhivatal árverést tűzött ki Kalász János aradi bórkereskedő áruraktárára és üzlethelyisége berendezésére, a kereskedő 19.000 lejes adótartozásának biztosítására. Az árverést most tartották meg, amelyen az üzlet berendezése került eladásra és azt 5000 lejért vette meg a háztulajdonos. Az árverést tartó adóhivatal megállapította, hogy az üzlethelyiségben nem volt áru, s mivel az a vélemény alakult ki, hogy az árverés megtartása előtt szállíthatták el onnan, az adóhivatal erre vonatkozólag jegyzőkönyvet vett fel és jelentést tett az illetékes hatóságoknak a vizsgálat bevezetésére.

Rádió műsor

— Romániai időszámítás —

VASÁRNAP, ÁPRILIS 17.

Bucuresti. 12. Rádiózenekar. 13. Gramofon. 18. Marcu-zenekar: Könyű és román zene. 19.10. Marcu-zenekar. 20.40. Gramofon. 21. Rádiózenekar. Lab: Ys király. Grieg: Lirai szvit. 21.45. Székely tenorista hangversenye. 22.05. Rádiózenekar. — Budapest I. 11. Róm. kath. istentisztelet. 12.15. Evang. istentisztelet. Majd: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. 3. Odeon gramofonhangverseny. 4.45. Rádió Szabad Egyetem. 6. A Szekesfővárosi Zenekar Haydn-diszhangversenye a Vigadó nagyterméből. 8. Harsányi Lajos és Gáspár Jenő költeményeikből adnak elő. 8.40. Farkas Jenő és cigányzenekarának hangversenye. 9.40. „Az operett fejlődése” V. rész, 11.15. Szikra Lajos hegedűversenye. 11.45. Megyeri Gyula tangó- és jazz-zenekarának hangversenye. Budapest II. 4—4.45. Gramofonhangverseny. — Bécs. 12. Bécsi szimfonikusok. 13.10. Marek Weber-zenekar. 14.10. A férfiak fejlődése Haydn-től Mendelssohnig. 16.30. Rothschild-négyes. 17.50. Gangelberger-zenekar. 19.50. Hummer B-dur mise. 21. Strauss O.: „Bucukeringő” c. operettje. 23.25. A Kornold-jazz tánczenéje. — Belgrad. 12. A szabadkai Zsidó Egyet. hangversenye. 13.30. Rádiózenekar. 18.30. Gramofon. 21. Amerikai divatos dalok. 21.30. Jenko: „A varázslónő” című operettje. Utána: Cigányzene. Berlin. 17. Zenekari hangverseny. Verdi: Othello című operájának magyarázata gramofon-példákkal. 19.55. Schubert: C-dur ábránd. Utána: Tánczene. — Breslau. 16.30. Szórakoztató zene. 19.20. Hegedűverseny. 21.15. Weber: A büvös vadász című háromfelvonásos operája. Utána: Tánczene. — Heilsberg. 17. Szórakoztató zene. 18.45. Népdalok. 21.10. Népszerű esti zene. — Langenberg. 21. Lehar: Cigányszerem című operettje. Majd: Tánczene. Milano. 20.05. Rádióötös. 20.10. Könyű zene. 20.30. Gramofon. 21.15. Zenekari hangverseny. 22. Opera. Varsó. 13.15. Szimfonikus hangverseny. 15.20. Rendőrzenekeari hangverseny. 20.25. Gramofon. 21.15. Népies hangverseny. Utána: Tánczene.

SELYMET

gyári árban kaphat **I. EISELENEL**

ARAD, Strada METIANU No 2.

Ugyanott SZÖVETEK áron alul amig a készlet tart.

HÉTFŐ, ÁPRILIS 18.

Bucuresti. 13. Gramofon. 14. Gramofon. 18. Rádiózenekar. 20.40. Gramofon. 21. Pleskow hárfaművész hangversenye. 21.45. Stern énekesnő hangversenye. Budapest I. 10.15. Gramofonhangverseny. 1. Déli harangszó. 1.05. Orosz balajajka-zenekar hangversenye. 5. Asszonyok tanácsadója. 6. A Weidinger szalonzenekar hangversenye. 7. „Élményeim Törökországban”. Dr. Medriczky Andor előadása. 7.30. Závodszy Zoltán dalestje. 8. Német nyelvtanítás. 8.30. A Filharmoniai Társaság rendkívüli hangversenye. Majd: Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye a Hungaria-szállóból. Közben 12. Rudolf Lothar németnyelvű előadása. Bécs. 12.30. Faltl-zenekar. 13.40. Lindberg Helga gramofonlemezek. 14.10. Gramofon. 18. Harmonium kamarazene. 19.20. A bajor-osztrák minne-ének. 22.45. A Dostal-zenekar Bayer Lya szopránnal. — Belgrad. 12. Gramofon. 13.06. Rádiózenekar. 17. Gramofon. 17.30. Harmonika. 18. Gramofon. 21. Gramofon. 21.30. Beethoven-és Brahms-dalok. 23.15. Rádiózenekar. — Berlin. 17.45. Korszerű osztrák zene. 20.10. Szórakoztató zene. 21.10. A berlini filharmoniai társaság jubil. hangversenye. Majd: Tánczene. — Königs wusterhausen. 17.30. Szórakoztató zene Berlinből. 19. Zenélés láthatatlan társakkal. 21.10. Berlin zárásig. — Milano. 17.45. Könyű zene. 17.45. Ötös. 20.10. Gramofon. 20.30. Ötös. 21.15. Hangverseny. — Mor. Ostrava. 13.45. Rádiózenekar. 18.55. Kromatikus harmonika. 20.30. Vidám katonadalok. 21. Könyű zene. — Pozsony. 17.10. Rádiózenekar. 20.15. Fuvós zene. 21.15. Haydn: Teremtés oratórium. Utána: Srammel. — Stockholm. 20.30. Wagner: Lohengrin, opera. — Varsó. 13. Gramofon. 15.45. Gramofon. 17.10. Gramofon. 18.35. Könyű zene. 20.35. Gramofon. 21.15. Opera. Puccini: Pillangókisasszony. 23.30. Hangverseny Chopin műveiből. Utána: Tánczene.

A szerkesztésért **STAUBER ISTVÁN** felel.

ABC

utások részére:
A: Ha Budapestre jön, szálljon meg a dunaparti elsőrangú **BRISTOL** szállodában.
B: mert olcsó áron nyújt mindent: szépszobát, kitűnő ellátást és szórakozást, hisz úgy a délutáni teánál, mint az esti vacsoránál tánc van.
C: Mindezt (szobát teljes kitűnő ellátással) — a szoba fekvésétől függőleg — már napi **12 pengőért** kaphatja

Alba-juliai fajborok és szilvórium olcsón kapható. **Izvorul Depot,** a Minorita templommal szemben.

Benkő István címfestő és mázoló modern cégtáblák festését vállalja. Volt Kölcsey-uca 7. sz.

Tavaszi kabátokat és ruhákat legszöbben fest, tisztít, valamint gálérokat legolcsóbban fényez **KNAPP** modernül berendezett vállalata v. Weltzer J.-u 11. — v. Magyar-u. 10.

Buziás gyógyfürdő (Román Naheim) páratlan szénsavas radioactiv sós-vasas forrásvízekkel. — Biztos gyógyhatás szervi elhízásos érelmeszesedéses szív és vérkeringési zavaroknál. Vesebaj, vérszegénység, izomszűz, hólyaghurut és kimerüléssel idegesség esetén. Női betegség, a változások zavarok, fertőző betegségek, mérgezések nyomán fellépett idegbajok (Tabes etc.) eseteiben a legjobb eredménnyel Természetes szénsavas sós-vasas fürdők, ivókurák, szakszerű orvosi kezelés kitűnő konyha, elsőrendű szállodák, diétás penzlok mérsékelt árakkal. Ul modern uszoda napténves stranddal. **FÜRDŐIDÉNY MÁJUS 15-TŐL OKTÓBER 1-IG.** — Prospektust, felvilágosítást szívesen küld **Muschong Buziási Gyógyfürdő R. T.** Fürdőigazgatóság BUZIÁS, BÁNÁT. 190

HATSCHEK Ingatlanforgalmi irodája Str. Eminescu (Deák F.-u.) 2., I. emelet.
ajánlja a következő olcsó ingatlanokat:
1. Főtérre kétemeletes, modern, parkettás, fürdőszobás lakásokkal, üzlethelyiségekkel, jó hozammal, 2.150.000.
2. Főtérre nyíló, forgalmas utcában emeletes, 10 bérleménnyel, fürdőszobákkal, részben parkettás, jó hozam, 2 millió.
3. Belvárosban emeletes, modern, fürdőszobás lakásokkal, 170.000 hozam, 1.200.000.
4. V. Tőkölty-tér közelében magasföldszintes, jókarbaur, 7 bérlemény, esslengi redönyök, jó hozam, 580.000.
5. Ugyanott magasföldszintes, 5 lakásos, vízvezeték, 450.000.
6. Szerb templom közelében 1x3, 2x1 szobás, 2 nagy műhely, 320.000.
7. Central-mozi közelében 8 bérleménnyel, vízvezeték, Stone csatorna, jó hozam, 550.000.
8. Városháza közelében 4 lakásos, részben fürdőszobás, nagy kert, 475.000.
9. Rendőrséghez közel 1x4 szobás, fürdőszobás, 3x1 szobás, 2 üzlethelyiség, 420.000.
10. V. Szabadság-tér táján magasföldszintes, 1x2, 4x1 szobás, műbelyes, jó hozam, 200.000.
11. V. Kossuth-uca táján 9 lakásos, 42.000 hozam, 250.000.
12. V. Téleki-uccához közel 3 szobás, előszobás, nyitott folyosó, nagy gyümölcsös, 130.000.
Azonkívül egvén magán-, bér- és üzletes házak minden árban, telkek, földek, szállók eladására van megbízásom.

Hirdessen az Aradi Közlönyben

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apróhirdetéseket díjat szavak szerint számítjuk, Minden szó 4 lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig 40 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

Aki állást keres

küldje be hozzánk hirdetését,

20.- lejért

10 szóig (10 szóig).

Érdelklődés nem kerül pénzbe!

ACS
ASZTALOS
(Butor és épület)
BADGOS
KÖMÜVES
KÉRIESZ
KARPITOS
PAR ETTA
SZOBARESZTŐ
MAZOLÓ
SZONYGOSZÖVES
KEZIMUNKA

Fogszákat
Készítünk esse-ében a legfinomabb anyagból és elsőrangú kivitelben a legmodernebb technikával.

Frida D'Arcy
fogműterem.

Arad, v. Boros B.-tér 37.

LEVELEZÉS.

2 szoba, konyha,

kamara, május 1-re olesón kiadó a volt Koszoru-uocában. (Tökölly-tér mellett) Bővebbet v. Urczy-uca 84. szám. 1236

ALKALMAZÁS.

ÜGYVEDI vagy más irodába perfect német, román nyelvtudással, gép és gyorsírónő, szerény fizetéssel állást keres. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

JÓ FŐZÉSHEZ értő, ügyes mindenest keres azonnali belépésre Erzsébet utcáján, Szabadság-tér 11. 240

JÓ FŐZŐNŐ és mindenés, éves bizonyítvánnyal helyet keres. Cim v. Zrínyi-uca 10. 1249

Szabásznő, első-rangú munkaerő

előkelő bucaresti nő ruhaszalonn műhelyének vezetésére felvették. Azon perfect szabásznők,

kik jó referenciákkal rendelkeznek, hasonló munkakörben már tevékenykedtek, kérték ajánlataikat személyi adatok, eddigi működés, fizetési igény megjelölésével. Elsőrangú munkaerő jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalánál benyújtani.

LAKÁS.

MODERN 2 vagy 3 nagyszobás urilakás kiadó. Volt Lazar Vilmos-u. 8. sz.

ELEGANSAN butorozott szoba kőn lép csóházi bejárattal, szobában vízvezeték, kiadó. Bul. Dragalina 26., I. em. 1239

MAGÁNHÁZ 1 szobás Gutziabr telepen kiadó. Cim Koczur Pál, Str. V. Unatiu 11. 1222

EGY modern balkonos kétszobás lakás május elsejére kiadó. Str. Marasesti 36. 1231

URI MAGÁNHÁZ 3 szoba, első, fürdőszobával bére kiadó május elsejére. Boross úgynökség. Arad, Str. Consistoriului 9. (Batthyány-uca) 1228

NÉGYSZOBÁS hallos, parkettás, fürdőszobás lakás májusra kiadó. v. Batthyány-uca 29. 1242

HÁROMSZOBÁS modern lakás május 1-re kiadó. Str. Marasesti 58-60. 1245

KÉT földszinti egymásba nyíló szoba rendelőknek, irodának, műteremnek, lakásnak kiadó. Zrínyi-uca 12. 1243

HÁROM szoba vízvezetékekkel, irodának vagy rendelőknek kiadó. Bulev. Dragalina 26., I. em. 1240

HÁROMSZOBÁS lakás kiadó. v. Deák Ferenc-uca 35.

KÉT ELEGANSAN butorozott különbejárattal ucai szoba fürdőszobával kiadó. Gör. kath. palota, Str. Bratianu 7., II., 2.

Egy vagy két parkettás szoba,

fürdőszoba használattal, türesen vagy butorozva május 1-re kiadó. Volt Wesslényi-uca 8., I. emelet.

EGYSZOBÁS, konyhás lakás főtáren kiadó. Cim az Aradi Közlöny fiókiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben.

Két és háromszobás ucai lakás fürdőszobával

kiadó. 1247

Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Bővebbet: az Aradi Közlöny fiókiadóhivatalában; a Minorita templommal szemben. 800

KETSZOBÁ, konyhás 1-es emeleti lakás a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cim az Aradi Közlöny fiókiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

CSAKIS jókarban levő MOZAIKLAP-GYARTO berendezés, esőleg cementárugyár berendezés megvételre kerestetik. Pontos ajánlat „Libraria Patria” Lugoj, Jud. Severin címre. 1145

TIZENKETTŐ és hat személyes esőlet evőeszközök, ezüst girandok, aufzateok, tálcák, oukortartó, stb. cefiant-sont miniatűrök, antik zenélő órák, nyest bea, vitrinek, komódok, japán vázák, álló villanylámpák, velenei és konzol tükrök, szobaberendezések, dísz tárgyak, storeok, függönyök, festmények, szőnyegek, zongorák, jégsezekrény, konyhaberendezés, könyvszekrény, dísz tárgyak stb. kaphatók ALGONE bizományi üzlete, Str. Horváth (Széchenyi-uca) 1. Neuman-palota).

Ruhák, kabátok festése és vegytisztítása új gépekkel a legmodernebb állású legszélesebb és leggyorsabban Arad, Str. Troleseu (volt Teleki-uca) 13.

ROZSAFA HÁLÓ Lengyel-féle uriszoba garnitúra eladók. Bul. Carol 36., emelet balra. 1248

TEJÜZEM élő és holt felszereléssel eladó esetleg bérebeadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1257

TELJESEN új Hamburgi zongora és egy Lengyel-féle fekete ebédli eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1238

Autógumi

beszerzés előtt kérjen a legprimább „SEMPERIT” Elite-autómárkára ajánlatot a saját érdekében, mert az a legolcsóbb és legjobb. Képviselő: **Hirschmann Károly** Arad, Str. Gh. Lazar 17.

WERTHEIM szekrényt 0-1-2 számú megvételre keresünk. Fratt Burza. 1232

JÓKARBAN levő fűszerberendezést megvételre keresek. „Fűszeres” jellegű az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Világos hálószoba,

perzsaszőnyegek, faragott garnitúra, antik butorok, virinek, Pallas nagy lexikon, állólámpák, ezüstök, kézimunkák, eladók. Keresek hazai és vaidói perzsaszőnyeget, ezüstöt, márkás porcellánt. „ARS” b. zomaiyi üzlet, Str. Eminescu 30., Ortulay palota. 1244

Bérbé,

esetleg megvételre keresek 10-12 literes fagyaltgépöt és aparátot. Ajánlatokat az Aradi Közlöny fiókiadóhivatalában „Fagyalt” jellegűre kérek.

Keltetőgépek 2750. — Lejtől Csibenevelők 1200. — Lejtől Rhode és Wyandotte tojások 12 L. Leghorn 8. — Lej darabja. „Gamarad” farm Tauț, Arad.

Solingeni acélárak

beretvák, ollók, hajvágógépek, zsebkések, előnyös árban kaphatók. Mindennekú köszönetülést vállal!

Tejnor Ferenc és Társa késműves cég Arad, Plața Avram Iancu 21. (volt Szabadság-tér).

ÚJ ÜZLETBERENDEZÉS jutányos áron eladó. Megtekinthető: Bul. Reg. Maria, 19. házszámánál.

INGATLAN.

TELEK volt Apponyi-körút 9. sz. alatt eladó. Felvilágosítást Transylvania, Radnai-ut 10.

Alkalmi házeladások!

Kisebb bérház a Tökölly-térről 3 percnyire 1X2 szoba és 3X1 szoba, konyha, pincével, 22.800 lej jövedelemmel, 250 ezer lejtért.

Magasföldszintes ház a v. Szabadság-térről 5 percnyire 1X2 szoba, fürdőszoba, zárt folyosó és 2X1 szoba, konyha, 260.000 lejtért.

Uri magánház a v. Szabadság-térről 7 percnyire 5 szoba, fürdőszoba, esslingeni redőnyök és külön 2 szoba, konyhás lakással, 420.000 lejtért.

Bérház a vasútállomás közelében 12 lakással, 80.400 lej jövedelemmel, 420.000 lejtért.

Ezekon kívül több illet., bér- és magánházak eladók és bérebeadók. BOROSS úgynökség. Arad, Str. Consistoriului v. Batthyány-uca 9. 1229

Óriási árszállítás! Kerékpárok.

Alkatrészek vásárlásánál a javításért és szerelésért nem számítunk semmit. Kitisztítjuk és szirba rakjuk kerékpárja összes csapágyait jutányos árért.

Nagy javító-műhely!

HAMMER ZSIGMOND és FIA

Arad, Bul. Rez. Ferdinand No. 27. (Boros Bóni-tér.)

H a a s z

ingatlanforgalmi iroda

Arad, Str. Eminescu (Deák F.-u.) 12. sz. Olesó házajánlatai.

V. Ferenc-tér közelében masszív, földszintes ház 4 szobás, fürdőszobás lakással, külön nagy ucai telekkel, 600 négyszögletes gyümölcsös — áron alul — 300.000 lejtért.

Belváros aszfaltozott uccájában szép, földszintes ház 4 parkettás szobás, fürdőszobás lakással, külön szobával, esslingeni rollós ablakokkal, 550.000 lejtért.

Belvárosban földszintes ház 3 parkettás szobás, fürdőszobás lakással, zárt folyosóval, külön 1 szobás lakással, parkirozott udvarral, esslingeni rollós ablakokkal, 525.000 lejtért.

Varjassy Lajos-uca közelében 20 évig adómentes ház 3 szobás, fürdőszobás lakással, zárt folyosóval, 240 négyszögletes területtel, gazdasági épülettel, — áron alul — 285.000 lejtért. A vételár felelőre 10 százalékos kamattal törleszthető.

Belváros aszfaltozott, legforzalmasabb uccájában szép, masszív emeletes ház 7 drb. 2-3-4 szobás, fürdőszobás lakással, 15 százalékos jövedelemmel, külön ucai telekkel, 1.250.000 lejtért.

Piacterhez egészen közel masszív sarkház 10 lakással, 2 nagyforgalmu üzlettel, vízvezetékekkel, 11.000 lej havi jövedelemmel, 650.000 lejtért.

Színházhoz egészen közel egymeletes ház 3 drb. fürdőszobás lakással, 2 üzlettel, 825.000 lejtért.

Piacterhez egészen közel egymeletes ház 5 lakással, 3 üzlettel, vízvezetékekkel, nagy beörcével, 750.000 lejtért.

Ugyanott szép, emeletes, teljesen jókarban levő, kettős ház 10 lakással, 750 ezer lejtért.

V. Batthyány-uccában 160 négyszögletes telek 3X1 szobás lakással, 180.000 L. Vasútállomás közelében szép, masszív, magasföldszintes ház 16 lakással, nagy bérjövdelemmel, 725.000 lejtért.

Főposta közelében egymeletes ház 3 drb. parkettás, fürdőszobás lakással, 725.000 lejtért.

V. Erzsébet királynő köruton legszépbb emeletes házak 2-3-4-5 szobás, parkettás, fürdőszobás lakásokkal, alkalmi áron.

Arad közelében tanvásbirtok 12-15 ezer lejtért kat. holdanként.

Aradmegyében 200 holdas prima birtok 9 szobás kastéllal, sok gazdasági épülettel, 10.000 lejt holdanként.

Ezekon kívül Arad jöterén, a bel- és külváros összes uccájában bér-, magán- és üzlettel 100.000 lejtől 8 millió lejes árákig eladók.

ÜZLETEK.

ÜZLETHELYISÉG a Szabadság-tér sarkánál azonnala kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

A V. SZABADSÁG-TÉREN egy 50 év óta fennálló kisebb üzlet visszavonulási miatt jutányosan eladó. Ajánlatok „Régi üzlet” jellegű alatt az Aradi Közlöny kiadóhivatalában kértnek. 1215

CUKORGYAR közelében korsomahelyiség lakással, május 1-re kiadó, v. Vendel-u. 10. Erd.: v. Andrányi Károly-uca 29. Bródi. 1214

HUSZEZER lej kölcsönt keresek biztos fedezettel rövid időre. „Üzlet” jellegű az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1235

VENDÉGLŐ szállóval, teljesen berendezve Arad legforzalmasabb helyén eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1237

Kevés tőkével

nagy üzlethez, mely három hónap alatt lobonyolittatik, társ kerestetik. Szakirtalom nem szükséges. Az üzlet nagy haszonnal jár. „Nagy haszon” jellegű levelek az Aradi Közlöny kiadóhivatalában kerestetnek. 1230

Hirdessen az Aradi Közlönyben!